Wtorek, 2 października 1934 - Nr. 223

8 stron
Rok VI
cena
15 gr

Dzień Pomorski

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA MORSKA - GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Toruń, Bydgoska 56. — Telefony dzienne: 202, 747. — Telefon nocny 747.
Filja Administracji: Szeroka 41, telefon 748. Konto czekowe P. K. O. 160-315.

Entuzjastyczne powitanie min. Becka w Warszawie

Społeczeństwo polskie ponownie zamanifestowało swą solidarność z deklaracją genewską

Warszawa, 1. 10. (PAT). Wczoraj w południe powrócił z Genewy do Warszawy **p. minister spraw zagranicznych Józef Beck wraz z małżonką**. Przyjazd p. ministra od granicy do Warszawy odbywał się **wśród manifestacyj ludności**, licznie gromadzącej się na udekorowanych flagami i zielenią stacjach i dającej wyraz solidarności społeczeństwa polskiego z wystąpieniem kierownika polskiej polityki zagranicznej.

Stolica w dniu powrotu p. ministra Becka **przybrała odświętny wygląd**. Domy prywatne i gmachy publiczne udekorowano flagami o barwach państwowych, a chodniki po obu stronach ulic i plac przed dworcem wypełniły liczne stowarzyszenia i organizacje społeczne ze sztandarami oraz niezliczone tłumy ludności miasta.

Dworzec główny **udekorowano flagami i girlandami**. Od peronu do wyjścia z dworca ustawiły się poczty sztandarowe w liczbie kilkunastu związków byłych wojskowych, organizacyj i stowarzyszeń społecznych, związków robotniczych, młodzieży szkolnej, organizacyj sportowych, harcerzy itd. Peron dworca wypełniły szczelnie **delegacje oficerskie wszystkich pułków garnizonu warszawskiego**, liczni przedstawiciele **władz państwowych i miejskich oraz organizacje i stowarzyszenia.**

Na chwilę przed przyjazdem pociągu przybyli na dworzec prawie wszyscy członkowie z **p. premjerem Kozłowskim**, marszałek Sejmu **Świtalski**, marszałek Senatu **Raczkiewicz**, prezes NIK. generał dr. **Krzemieński**, posłowie i senatorowie z prezesem posłem **Sławkiem**, prezes Najw. Trybunału Adm. dr. **Helczyński**, generalicja z wiceministrem generałem **Sławoj - Składkowskim**, wyżsi urzędnicy Min. Spraw Zagr., przedstawiciele rządu, miasta oraz dziennikarze.

W chwili wjazdu pociągu na dworzec orkiestra odegrała hymn narodowy. Po wyjściu z wagonu p. min. Beck witał się z dostojnikami państwowymi, poczem przeszedł wśród szpalerów pocztów sztandarowych do sali recepcyjnej, gdzie powitał go przemówieniem przewodniczący zarządu komitetu propagandy czynu polskiego prof. dr. **Michałowicz**, który oświadczył, że czyn, dokonany pamiętnego dn. 13 września w Genewie **chlubnie zapisze się w historji naszego narodu**. W odpowiedzi p. min. Beck oświadczył:

„Praca Marszałka Piłsudskiego postawiła państwo nasze w rzędzie państw skrystalizowanych, zorganizowanych i silnych, w rzędzie państw, szanujących siebie, szanujących innych i wymagających od innych dla siebie szacunku. Dzisiejsze manifestacje rozumiem jako objaw, **stwierdzający niezłomność tych zasad**. Te proste zasady są zarówno podstawą polityki zagranicznej, jak i obowiązkiem każdego obywatela. Ten obowiązek starałem się spełnić".

Po przemówieniach dzieci i panie doręczały p. ministrowi bukiety kwiatów od szeregu stowarzyszeń. Następnie p. minister przeszedł **wraz z małżonką do samochodu, ustawionego przed dworcem.** Oddziały przysposobienia wojskowego sprezentowały broń a orkiestra odegrała „Pierwszą Brygadę". W czasie przejazdu do mieszkania p. ministra Becka witały **entuzjastycznie niezliczone tłumy ludności.**

Po przejeździe p. ministra utworzył się pochód, który ulicami miasta udał się na dziedziniec Belwederski, gdzie orkiestra odegrała hymn narodowy.

Depesza hołdownicza do Marszałka Piłsudskiego

Warszawa, 1. 10 (PAT). Komitet propagandowy czynu polskiego wysłał do p. Marszałka Józefa Piłsudskiego depeszę treści następującej: Józef Piłsudski, Marszałek Polski, Żywiec. Komitet propagandy melduje posłusznie, że po manifestacyjnem powitaniu p. ministra spraw zagr. Rzplitej Józefa Becka na linji przejazdu od Katowic do Warszawy przed chwilą, organizacje byłych wojskowych, związki zawodowe bez różnicy przynależności organizacyjnej, stowarzyszenia społeczne i ludność stolicy, zebrana na ulicach Warszawy złożyła przez moje usta p. ministrowi spraw zagr. Józefowi Beckowi słowa gorącego podziękowania za czyn z dn. 13 września.

Komitet propagandy czynu polskiego w imieniu wszystkich obywateli naszego państwa myślących i czujących po polsku przesyła Ci, Panie Marszałku, jako Temu, który kieruje losami Ojczyzny i naszemi wyrazami najgłębszej czci i hołdu.

Przewodniczący Zarządu prof. dr. (—) Mieczysław Michałowicz.

Planeta Banachiewicza

Kraków, 1. 10. (Pat). Astronom belgijski Arend odkrył nową planetę, którą nazwał imieniem prof. Banachiewicza, dyrektora obserwatorjum krakowskiego, autora wielu prac z dziedziny obszania orbit.

Toruńscy balonowcy dziś przybędą do Gdyni

Helsingfors 1. 10. (Pat). Lotnicy polscy kpt. **Janusz i por. Wawszczak** przybyli do Helsingforsu w piątek 28 bm. Na dworcu witali ich przedstawiciele Poselstwa Polskiego. Poseł R. P. Charwat wydał na ich cześć śniadanie, w którem wzięli udział również lotnicy fińscy. W godzinach popołudniowych odbyło się u posła Charwata większe przyjęcie z udziałem przedstawicieli fińskiego lotnictwa cywilnego i wojskowego. Ministerstwa Spraw Zagranicznych, prasy i t. d. Zwycięskim lotnikom polskim wręczono kwiaty. Poseł Charwat wygłosił przemówienie, w którem podziękował władzom fińskim za przyjęcie, zgotowane załodze balonu „Polonia".

Lotnicy opowiadają: że balon ich jest prawie nieuszkodzony gdyż pęknięcie powłoki ma wszystkiego 30 cm. Przy lądowaniu wpadły do wody drobne przedmioty. Następnie lotnicy zaprzeczają **jakoby ostrzeliwani byli w czasie przelotu nad granicą sowiecką**. „Słyszeliśmy strzały, lecz nie były one skierowane do naszego balonu".

W sobotę w południe lotnicy **odpłynęli** na **statku polskim „Śląsk" do Gdyni**, dokąd przybędą w poniedziałek.

Powrót lotników do Warszawy

Warszawa, 1. 10. (PAT) Wczoraj przybyli do Warszawy zwycięzcy lotnicy polscy w zawodach balonowych o puhar Gordon Bennetta kpt. Hynek i por. Pomaski.

Warszawa, 1 10. (PAT). Wczoraj o godz. 21,30 przybyła z Moskwy do Warszawy załoga balonu „Warszawa" kpt. Burzyński i por. Zakrzewski. Równocześnie tym samym pociągiem przejechały przez Warszawę do Paryża załogi balonów francuskich „Aigle" i „Lorraine".

Uroczyste otwarcie nowego mostu pod Modlinem

Otrzymał on nazwę mostu im. Marszałka Piłsudskiego

Warszawa 1. 10. (Pat). Wczoraj w południe odbyło się uroczyste poświęcenie nowego mostu pod Modlinem. Most nazwano imieniem Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz centralnych z wiceministrem komunikacji inż. Piaseckim, p. wojewoda warszawski Nakoniecznikoff-Klukowski i in. Poświęcenia mostu dokonał kapelan wojskowy ks. Majchrzak, poczem nastąpiły przemówienia.

Imieniem inżynierów, którzy projektowali i budowali most przemówił inż. Tryliński. Następnie przemówił wiceminister inż. Piasecki który następnie przy dźwiękach hymnu narodowego przeciął symboliczną wstęgę, otwierając most dla komunikacji. Po wysłuchaniu „Pierwszej Brygady", odegranej przez orkiestrę przedstawiciele władz przeszli przez most, zatrzymując się przy lewym przyczółku, gdzie na zakończenie uroczystości przyjęli defiladę oddziałów wojskowych, Strzelca, przysposobienia wojskowego i straży ogniowej. W prawy przyczółek wmurowano marmurową tablicę: „Most imienia Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, zbudowany w latach 1928 — 1934".

Dożynki w Niemczech wielką manifestacją narodowo-socjalistyczną

Około miljona uczestników

Berlin 1. 10. (Pat). Wczorajszy obchód dożynek w Niemczech miał charakter wielkiej manifestacji narodowej, na terenie całej Rzeszy Niemieckiej. Ośrodkiem uroczystości, w których uczestniczył rząd Rzeszy z kanclerzem Hitlerem na czele był n. t. zw. Bueckeberg w górach Harzu. Przed południem w starożytnem mieście Goslar odbyło się przyjęcie delegacji chłopskiej przez kanclerza w zamku dawnych cesarzów niemieckich. **Liczbę uczestników uroczystości oblicza się na 1 miljon osób.**

Specjalnym pociągiem przybyli na zaproszenie rządu członkowie korpusu dyplomatycznego z Berlina. Obchód połączony był z ćwiczeniami formacyj Reichswehry. Delegacje wieśniacze wręczyły kanclerzowi Hitlerowi oraz ministrowi wyżywienia Darremu uwite z kłosów korony. Uroczystość zagaił minister propagandy Goebbels, składając kanclerzowi hołd jako wskrzesicielowi narodu niemieckiego i twórcy Rzeszy chłopów, robotników i żołnierzy. Następnie przemawiał minister **Darre. Po nim zaś kanclerz Hitler.**

Zwycięscy Challenge'u u Marsz. Piłsudskiego

Kraków, 1. 10. (PAT) W niedzielę o godz. 13 p. Marszałek Piłsudski przyjął w Moszczenicy zwycięskich lotników tegorocznego Challenge'u kpt. Bajana i sierżanta Pokrzywkę. W obecności dowódcy 2 pułku lotniczego płk. Lewandowskiego, płk dypl. Wartha, płk. dypl. Strzeleckiego i kpt. Lepeckiego. P. Marszałek dłuższą chwilę gawędził z lotnikami, omawiając szczegóły lotu.

Król Aleksander opuścił Bułgarję

Sofja, 1. 10. (PAT). Wczoraj rano odjechała z Sofji jugosłowiańska para królewska, żegnana na dworcu przez króla bułgarskiego Borysa, królowę, członków rządu i olbrzymie tłumy publiczności.

Przed kongresem sowieckim w Rosji

90 miljonów wyborców do sowietów lokalnych

Moskwa, 1. 10. (PAT). W związku z wyznaczeniem na połowę stycznia 1935 roku siódmego kongresu sowieckiego rozpisano wybory do sowietów lokalnych. Wybory te rozpoczynają się dnia 1 listopada br. Kongres ogólno-związkowy posiada prawo rewizji konstytucji co jest konieczne obecnie z powodu wstąpienia związku sowieckiego do Ligi Narodów. Liczba wyborców wynosi 90 miljonów osób.

W związku z wyborami ogłoszone zostało orędzie centralnego komitetu wykonawczego ZSRR., w którem podkreśla się pokojowość polityki sowieckiej i nawiązuje się do pogotowia obronnego do walki z korupcją do ochrony praw robotników, wreszcie orędzie podkreśla „szczery demokratyzm" ustroju sowieckiego, zalecając wyborcom korzystanie z prawa samo krytyki podczas sprawozdawczych zebrań sowietów lokalnych.

Skazanie morderców Garncarzówny w drugiej instancji

Kraków 1. 10. (Pat). W sobotę zakończyła się rozprawa przeciwko mordercom ś. p. Garncarzówny. Na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych, trybunał pod przewodnictwem sędziego dr. Pilarskiego wydał wyrok, mocą którego oskarżony Władysław **Bobrzecki** skazany został na **14 lat więzienia**, oskarżony Jan Doniec na **12 lat więzienia**, oskarżony Kazimierz Schenkirzyk na **10 lat więzienia.**

Fuzja „Naprzodu" z „Robotnikiem"

Kraków, 1. 10. (PAT) Krakowski organ P. P. S. C. K. W. „Naprzód" z dniem 1 października br. zostaje przeniesiony z Krakowa do Warszawy i będzie odtąd wydawany wspólnie z „Robotnikiem" przez radę naczelną PPS. CKW.

Nowy rekord Kwaśniewskiej

Katowice, 1. 10. (PAT). W trójboju pań o mistrzostwo Polski pierwsze miejsce zajęła Kwaśniewska z Łodzi, zdobywając 187 pkt., druga Sikorzanka z Chorzowa 162 pkt., trzecia Batikówna ze Lwowa 137 pkt.

P. Kwaśniewska zaatakowała rekord polski w pięcioboju, bijąc go o 30 pkt. Nowy rekord Kwaśniewskiej wynosi 282 pkt. W poszczególnych konkurencjach Kwaśniewska osiągnęła wyniki: w rzucie kulą 10,43 m., w skoku dwal 4,88 m., w biegu na 100 m 14,2 sek., w skoku wzwyż 138 cm., w rzucie oszczepem 38,19 m.

Wojskowa służba pomocnicza mężczyzn i kobiet

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1934 r.

Dnia 29-go września ogłoszono urzędowo dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24-go września o wojskowej służbie pomocniczej. Dekret ten ustanawia obowiązek pełnienia wojskowej służby pomocniczej w chwili wybuchu wojny lub zarządzenia mobilizacji. Obowiązek ten może być również wprowadzony w czasie pokoju przez Radę Ministrów na wypadek, gdyby tego wymagał interes obrony państwa. Poza tem Rada Ministrów może nałożyć już w czasie pokoju na mężczyzn, podlegających obowiązkowi wojskowej służby pomocniczej obowiązek odbycia przysposobienia do tej służby.

Wojskowa służba pomocnicza polega na pełnieniu służby wartowniczej, łączności, biernej obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, technicznej, przeciwpożarowej, sanitarnej, transportowej, biurowej lub na wykonywaniu innych czynności i prac, potrzebnych dla celów obrony państwa.

Sposób pełnienia tej służby oraz organizację oddziałów określi Minister Spraw Wojskowych.

Obowiązkowi wojskowej służby pomocniczej podlegają mężczyźni w wieku od ukończonych **17-tu** do lat 60-ciu, którzy nie pełnią czynnej **służby** wojskowej, ani też nie są obowiązani do pełnienia służby w rezerwie lub pospolitem ruszeniu. **Powołane również mogą być kobiety** w wieku od lat 19-tu do 45-ciu, które w czasie pokoju ukończyły przysposobienie do wojskowej służby pomocniczej, lub które zgłosiły się ochotniczo do jej pełnienia.

Do obowiązku pełnienia służby pomocniczej stosują się przepisy o powszechnym obowiązku wojskowym. Do pełnienia wojskowej służby pomocniczej powoływać mogą starostwa, a na obszarach objętych stanem wojennym. władze wojskowe.

Od wojskowej służby pomocniczej **zwolnieni są**: duchowni, posłowie na sejm i senatorowie, osoby niezdolne do jej pełnienia na skutek choroby lub ułomności fizycznej, osoby, których powołanie mogłoby unjemożliwić lub utrudnić wykonywanie przez nie świadczeń rzeczowych. Zwolnieni również mogą być sędziowie i prokuratorzy sądów powszechnych, funkcjonarjusze państwowi i samorządowi, pracownicy zakładów i przedsiębiorstw państwowych oraz przedsiębiorstw przemysłu wojennego, osoby, których powołanie mogłoby zagrozić bytowi ich rodziny lub gospodarstwa, rękodzieła, przemysłu, czy handlu stanowiącego źródło ich utrzymania, oraz osoby odbywające studja. — **Zwolnić od służby mogą władze wojskowe.**

Minister spraw wewnętrznych może nałożyć w czasie pokoju **obowiązek rejestracji osób, które mogą** być powołane do pełnienia służby pomocniczej.

Osoby pełniące wojskową służbę pomocniczą otrzymują uposażenie, wyżywienie i kwaterunek, oraz umundurowanie. Osoby, które doznały trwałego uszkodzenia zdrowia, lub zostały okaleczone podczas pełnienia wojskowej służby pomocniczej, będą uważane za inwalidów wojennych lub inwalidów wojskowych. Rodzinom pełniących służbę przysługuje prawo do wojskowego zasiłku wojennego.

Uchylanie się od odbycia przysposobienia do wojskowej służby pomocniczej, jak również niestawienie się w oznaczonym czasie i miejscu pociąga za sobą karę aresztu do trzech miesięcy i karę grzywny do 3 tysięcy zł. Niezgłoszenie się do rejestracji karane jest aresztem do 1-go miesiąca i grzywną do 1.000 zł, zaś niestosowanie się w czasie odbywania przysposobienia do wojskowej służby pomocniczej do zarządzeń i poleceń podlega karze grzywny do 50-ciu złotych.

Odezwa Zarządu Głównego Związku Murmańczyków

Zarząd Główny Związku Murmańczyków z siedzibą w Warszawie, plac Dąbrowskiego Nr. 4 m. 1, zwraca się do rodzin pozostałych po poległych, lub z innych przyczyn zmarłych Murmańczyków z prośbą o nadesłanie swych adresów do dnia 15 października br. Jednocześnie Zarząd wyznaczył ostateczny termin 15 października br. dla nadesłania przez Murmańczyków opisuje ich przedzierania się na Murmań i przeżycia swego na Murmanie.

W związku z zakończeniem prac ewidencyjnych, Zarząd ogłasza jako ostateczny termin nadesłania kwestjonarjuszy na dzień 15 października br. Kwestjonarjusze można nabyć w Zarządzie Głównym.

Zaledwie 22 przesyłki pocztowe i 6 czasopism

przypada na 1 mieszkańca w ciągu roku

Ostatnie obliczenia wykazały, że na jednego mieszkańca przypada w Polsce w ciągu roku 22 przesyłek listowych, oraz 6 przesłanych czasopism. Są to cyfry niezwykle niskie i w tym zakresie zajmujemy jedno z ostatnich miejsc w Europie; gorszy stan obserwuje się jedynie w Rosji i niektórych państwach bałkańskich.

Jak widać z powyższych cyfr, społeczeństwo nasze nie docenia znaczenia korespondencji i ruchu pocztowego czasopism w życiu gospodarczem i kulturalnem kraju. Należy przypuszczać, że wydatna obniżka taryfy pocztowej wprowadzona w życie z dniem 1 października przyczyni się do poprawy stosunków w tym względzie.

Strażnica polskiego ducha

Z działalności Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych w wojew. poznańskiem i pomorskiem

Działalność Poznańskiego Komitetu Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych rozciąga się na Okręg Szkolny Poznański, obejmujący województwa poznańskie i pomorskie.

Do Komitetu Okręgowego Poznańskiego należy 17 Komitetów Obwodowych w siedzibach Inspektoratów Szkolnych.

Poznański Komitet Okręgowy rozpoczął swoją działalność we wrześniu 1933 r. Utworzono tymczasowy Komitet Okręgowy, na którego czele stanął Kurator Okręgu Szkolnego dr. Michał Pollak w charakterze delegata Zarządu Głównego z prawami Zarządu Komitetu Okręgowego. Do pomocy w tymczasowym Komitecie Okręgowym powołał Kurator dr. Michał Pollak p. o. Naczelnika Wydziału Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego, Stefana Glinickiego, jako swego zastępcę, Radcę Kuratorjum, Stefana Jeszkego, jako sekretarza i Naczelnika Rachuby w Kuratorjum, Adama Lachowicza, jako skarbnika. Jednocześnie zamianował Delegat Zarządu Głównego wszystkich inspektorów szkolnych w poprzednich 46 siedzibach powiatowych delegatami Komitetu Okręgowego z prawem Zarządu tymczasowych Komitetów Obwodowych oraz z poleceniem natychmiastowego organizowania Kół Towarzystwa w danym powiecie.

Po zlikwidowaniu Inspektoratów szkolnych w poszczególnych powiatach i skomasowaniu ich w listopadzie 1933 r. w 17 Inspektoratach Szkolnych Obwodowych, liczba ograniczona została do 17-tu. Nowi delegaci otrzymali polecenie zorganizowania do 10 marca 1934 r. statutowo przepisanych Komitetów Obwodowych.

W dniu 17 marca 1934 r. odbyło się w Poznaniu Ogólne Zgromadzenie delegatów, zorganizowanych już Komitetów Obwodowych, na którem dokonano wyboru Zarządu Komitetu Okręgowego Towarzystwa. Do Zarządu wybrano: 1) Rektora Uniwersytetu Poznańskiego, prof. dr. Stanisława Rungego jako prezesa; 2) Naczelnika Wydziału Kuratorjum Okręgu Szkolnego Stefana Glinickiego jako wiceprezesa; 3) Radcę Kuratorjum Okręgu Szkolnego Stefana Jeszkego jako sekretarza; 4) Naczelnika Rachuby Kuratorjum Okręgu Szkolnego Adama Lachowicza jako skarbnika; 5) Radcę Magistratu w Bydgoszczy Józefa Mencla jako zastępcę sekretarza; 6) Inspektora Szkol. dr. Wład. Sperczyńskiego z Poznania jako zastępcę skarbnika; 7) Starostę powiatu poznańskiego dr. Zbigniewa Jerzykowskiego jako członka; 8) Dyrektora gimnazjum im. Mickiewicza w Poznaniu ks. dr. Czesława Piotrowskiego jako członka; 9) Kapitana Wojsk Polskich Tadeusza Doruię z Gdyni; 10) Kierownika Szkoły Powszechnej w Poznaniu Franciszka Zycha; 11) Kierownika Szkoły Powszechnej w Poznaniu Bronisława Ickerta.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano: 1) Pułkownika Wojsk Polsk. Antoniego Kajetanowicza z Poznania; 2) Inspektora Szkolnego Józefa Leję z Grudziądza; 3) Profesora gimnazjum Franciszka Kasiora z Leszna; 4) Inspektora Szkolnego Tadeusza Seiba z Torunia; 5) Księdza proboszcza Stanisława Dudzińskiego z Ujścia.

Nowo wybrany Zarząd Komitetu Okręgowego odbył w czasie do końca ub. roku szkolnego 4 posiedzenia, na których głównym przedmiotem obrad było ustalenie pierwszego budżetu Komitetu Okręgowego oraz zużytkowanie funduszy Komitetu. Do dnia 20 sierpnia br. wpłynęło na konto Komitetu Okręgowego ogółem 345.022,69 zł.

Z funduszu tego wydatkowano: 1) tytułem pożyczki dla gmin na budowę szkół 180.000 zł.

2) tytułem zasiłków dla gmin na budowę szkół 105.000 zł.

3) przekazano do Zarządu Głównego 50.000 zł.

4) na wydatki administracyjne 3.130,74 zł.

Saldo kasowe po dzień 20 sierpnia br. 6.891,95 zł.

Komitet Okręgowy udzielił pomocy finansowej na budowę szkół ogółem 19 gminom. Okręgowi Szkolnemu przybyło w roku bieżącym 12 nowych budynków szkolnych a 7 budynków zostało rozbudowanych, aby pomieścić szkoły wyższych stopni organizacyjnych.

Potrzeby w budownictwie szkół powszechnych w Okręgu Szkolnym Poznańskim są jeszcze bardzo znaczne. Wiele budynków jest starych i zupełnie nieodpowiednich dla dzisiejszych wymogów szkolnictwa powszechnego i muszą być w najbliższym czasie zastąpione budynkami nowemi, wiele budynków wymaga rozbudowy dla pomieszczenia szkół wyższych stopni organizacyjnych. Zachodzi zatem konieczność jeszcze skuteczniejszej niż dotąd propagandy na rzecz Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Okazją do szerzenia tej propagandy jest „Tydzień Szkoły Powszechnej". Niechże każdy zapisze się na członka Towarzystwa, a przyczyni się tem do wzrostu kultury narodowej. Przez budowę gmachów szkolnych stawiamy najtrwalsze strażnice polskiego ducha na Kresach.

Kongres Fidac'u

za utrzymaniem sprawiedliwego pokoju i gwarancją bezpieczeństwa poszczególnych krajów

W ub. piątek zakończony został w Londynie kongres Fidacu. Na stanowisko prezesa Fidacu na rok następny wybrany został Francuz, wybitny działacz kombatancki i polityk, poseł do izby Jean Desbons. Wiceprezesem na Polskę obrano znowu gen. Romana Góreckiego. Następny kongres odbędzie się w r. 1935.

Wśród uchwał kongresu dwie dotyczyły polityki zagranicznej. Pierwsza, przyjęta zarówno przez kraje sprzymierzone, jak i przez Amerykę wzywa kombatantów b. krajów nieprzyjacielskich do współpracy w dziele utrzymania sprawiedliwego pokoju, druga — przyjęta bez Ameryki stwierdza, że idealną organizacją pokoju byłoby zagwarantowanie bezpieczeństwa poszczególnych krajów przez zapewnienie wzajemnej pomocy między narodami.

Zniżkowa tendencja na rynku zbożowym

Sytuacja na gdańskim rynku zbożowym nie wykazała w ub. tygodniu żadnych zmian. Podaż zboża zmniejszyła się, jednakże z powodu słabego spożycia zagranicą, braku dewiz i przeciążenia rynku spekulacyjnie zakupionym zbożem, zbyt układa się niepomyślnie, a tendencja jest zniżkowa. Sądzić należy, że likwidacja terminów październikowych spowoduje pewną poprawę sytuacji.

Naogół jednak liczyć się trzeba z tem, że kraje importowe, które obecnie wszelkiemi siłami hamują zwyżkę cen zboża, godzącą w ich bilans płatniczy, zmuszone będą do poczynienia większych zakupów z początkiem roku przyszłego, tj. po zużyciu dotychczasowych własnych zapasów.

Wiadomości, jakie otrzymaliśmy o nowych zbiorach w Argentynie brzmią dobrze. Natomiast w Australji szacuje się zmniejszenie obszaru uprawy o 14 proc.

W ub. tygodniu płacono w Gdańsku za jęczmień polski pastewny 104, 105 funtów holenderskich zł 17,20 za kilo franco Gdańsk, 114, 115 funtów hol. pomorski przeciętny zł 19,80, za jęczmień 110 funtów wagi holenderskiej zł 18,75 za 100 kg franco Gdańsk. Jęczmiona pierwszej jakości browarniane poszukiwano po cenach zł 21,50 do 24.— za 100 kilo franco Gdańsk. Peluszkę z kresów, najprzedniejszej jakości ofiaruje się na tutejszym rynku po zł 25,50 za 100 kilo franco Gdańsk, co jednak nie daje kalkulacji na wywóz. Również nie rentują się na eksport wyka i groch „Victoria". Nasiona we wszystkich gatunkach bez wyjątku słabsze.

W kilku wierszach

Na wielkich terenach naftowych w miejscowości **NIENHAGEN** w Hannoverze nastąpił w jednej z kopalń wybuch gazu, połączony z pożarem. Wieża wiertnicza zawaliła się. Olbrzymi słup ognia i dymu uderzył w niebo, wywołując panikę w całej okolicy. Mimo nadludzkich wysiłków nie udało się opanować ognia. W czasie wybuchu zginęło przy szybie czterech robotników a jedenastu odniosło ciężkie rany.

W więzieniu **HAMBURSKIEM** został ścięty toporem komunista Jasper, skazany na śmierć za udział w szeregu napadów na członków formacyj hitlerowskich.

W Aeroklubie brneńskim złożył egzamin pilota ks. Bernard Przerowski. Jest to pierwszy w **CZECHOSŁOWACJI** ksiądz - lotnik.

Lotnik **SOWIECKI** Gromow, który osiągnął światowy rekord lotu w kole zamkniętem, przeleciawszy 12.411 klm. bez lądowania w ciągu 75 godzin, odznaczony został orderem Lenina i tytułem „bohatera związku sowieckiego".

W **PARYŻU** został podpisany francusko - kanadyjski układ handlowy.

Z **GENEWY** donoszą: Rada Międzynarodowego Biura Pracy postanowiła wpisać na porządek dzienny następnej sesji sprawę redukcji godzin pracy.

W związku z wizytą premjera węgierskiego Goemboesza w Warszawie, w kołach **GENEWSKICH** przypuszczają. że nastąpi pomiędzy Polską i Węgrami zawarcie paktu o nieagresji i przyjaźni.

W czasie ćwiczeń z granatami ręcznemi w 5 bat. pionierów w **FELIFERHOF** pod Grazem, prowadzący ćwiczenia kpt. Eehrlich zabity został na miejscu przez przedwczesny wybuch granatu. Pozatem por. Bieler został ciężko zraniony w rękę, zaś dwaj żołnierze odnieśli lżejsze rany.

Przy wielkim udziale publiczności odbyło się w sobotę wieczorem przewiezienie trumien ze zwłokami ks. Seipla i dr. Dollfussa z katedry św. Szczepana w **WIEDNIU**, do nowego kościoła wzniesionego dla uczczenia, pamięci ks. Seipla.

Według ostatnich danych centr. instytut statystycznego ludność **WŁOCH** w sierpniu rb. wynosiła 42 miljony 694 tys. osób.

Na otwartym przejeździe kolejowym pod miejscowością **TERNO** (Włochy) na linji Bergamo—Seregno, wpadł pociąg towarowy na przepełniony autobus i roztrzaskał go. Skutki zderzenia były tragiczne: pięć osób zginęło na miejscu, zaś 19 osób ciężej i lżej rannych odwieziono do najbliższego szpitala, cztery z nich w drodze zmarły.

Statek angielski „Darino" o pojemności 1350 ton, znajdujący się w drodze z Oporto do Kadyksu, zderzył się wskutek gęstej mgły, jak się zdaje, ze statkiem niemieckim. „Darino" uległ dość poważnemu uszkodzeniu lecz mimo to będzie mógł dopłynąć do **LIZBONY**. Kapitan statku oświadczył, że statek niemiecki również jest poważnie uszkodzony.

W czasie odbywających się w **ASTURJI** (Hiszpanja) manewrów spadł samolot. Dwie osoby zostały ciężko ranne.

W TOLEDO (Hiszpanja) wybuchł strajk generalny. Przyczyny strajku są niewyjaśnione.

Od szeregu dni panuje w **ANGLJI** niezwykle piękna pogoda przy bardzo wysokiej, jak na obecną porę temperaturze. Termometry londyńskie wskazują w dzień zgórą 26 st. ciepła.

Lordem - merem **LONDYNU** na rok przyszły został wybrany sir Stephen Killik.

Pod **SHOREHAM** w hrabstwie Kent (Anglja) spadł samolot, idący z Paryża. Pilot i trzech pasażerów poniosło śmierć.

W **RICHMOND** w stanie Virginja (U. S. A.) zbiegło dwóch więźniów, skazanych na karę śmierci za zabójstwo szofera samochodu, który należał do Federal Reserve Banku. Zbiegowie dali liczne strzały do straży więziennej i policji, która brała udział w pościgu.

W MONTREALU miljoner Pinkus Brecher skazany został w ub. piątek na dłuższe więzienie za szmugiel narkotyków. Po wyroku ze względu na zły stan zdrowia skazanego przewieziono do szpitala więziennego, gdzie korzystając z nieuwagi dozorcy Brecher wyskoczył z okna drugiego piętra na podwórze i zabił się na miejscu.

Z rozporządzenia rządu **MEKSYKAŃSKIEGO** odebrana została autonomja pięciu kościołom katolickim w stanach Colima i Campeche. Kościoły oddano pod nadzór ministerstwa finansów.

W SAN SALVADOR zmarł jeden z najbogatszych ludzi w państwie, włoch Maurizio Meardi, osiadły na miejscu od 55 lat. Meardi, którego majątek wynosił ok. 200 miljonów złotych finansował niemal całą produkcję i eksport kawy.

Niebywałe upały i posucha jakich nie pamiętają najstarsi mieszkańcy wyspy **CEYLON** odbiła się w katastrofalny sposób na zbiorach orzechów kokosowych, ryżu i herbaty. Zachodzi obawa, że najsłynniejsze plantacje herbaty na wyspie zostaną zupełnie zniszczone, jeżeli susza będzie trwała nadal. Zapasy wody zmniejszają się w sposób niepokojący. W północnych częściach wyspy małpy oszalałe z pragnienia rzucają się na ludzi. Jelenie zjawiają się na ulicach wiosek.

Ostatni etap organizacji samorządu wsi

obejmie wybory do rad gromadzkich, wybory sołtysów, wybory delegatów do rad powiatowych oraz wybory wydziałów powiatowych

W realizacji ustawy samorządowej przeprowadzone już zostały: 1) wybory do samorządu miejskiego i organizacja władz tego samorządu na terytorjum całej Rzeczypospolitej; 2) wybory gromadzkie i gminne oraz ciał samorządu wiejskiego w 9-ciu województwach środkowych i wschodnich (dawny zabór rosyjski)

Obecnie zbliża się ostatni etap zakreślonego przez ustawę samorządową programu, a mianowicie organizacja samorządu wsi na terytorjum 4-ch województw Małopolski i 2-ch województw zachodnich, pomorskiego i poznańskiego. Wiąże się to ze zmianą istniejącego dotychczas w tych dzielnicach ustroju samorządu wiejskiego — z utworzeniem gminy zbiorowej, zamiast dotychczasowej jednostkowej.

Minister Spraw Wewn. dokonał już podziału terytorjum na gminy zbiorowe w tych 6-ciu województwach, poszczególni zaś wojewodowie dokonali podziału gmin na gromady.

W podziale tym władze kierowały się następującemi wytycznemi: 1) gminy zbiorowe mają być możliwie samowystarczalne pod względem finansowym, 2) nienaruszono — o ile to było możliwe — tych granic administracyjnych, do których ludność była przyzwyczajona, 3) wreszcie brano pod uwagę względy bezpieczeństwa i wojskowe.

W 124 powiatach 6 województw, objętych obecnie akcją wyborczą do samorządu wiejskiego utworzono, łącznie 1.090 gmin zbiorowych, a mianowicie: w woj. poznańskiem — 211, w woj. pomorskiem — 153, w woj. krakowskiem — 187, w woj. lwowskiem — 251, w woj. tarnopolskiem — 168, w woj. stanisławowskiem 120.

Pod względem obszaru i liczby ludności gminy te mają przeciętnie: w wojew. pomorskiem — 9.500 ha i 4.750 mieszkańców, w woj. poznańskiem — 11.500 ha i 6.000 mieszkańców, w woj. krakowskiem — 8.000 ha i 9.000 mieszkańców, w woj. lwowskiem — 10.000 i 8.800 mieszkańców, w woj. tarnopolskiem — 11.400 ha 8.000 mieszkańców w woj. stanisławowskiem — 12.500 ha i 9.000 mieszkańców.

Na obszarze tych 6 województw utworzono 12.650 gromad. W październiku br. odbędą się wybory do rad gromadzkich oraz wybory sołtysów. Następnie odbędą się wybory rad gminnych oraz zarządów (ławników i wójtów). Zkolei rady gminne wybiorą delegatów do rad powiatowych, zaś rady powiatowe wybiorą zarządy, zwane wydziałami powiatowemi.

Ogromna ta praca ukończona zostanie wiosną 1935 r. Wybory wiejskie w 4 wojew. południowych i 2-ch zachodnich odbędą się na podstawie regulaminu wyborczego, ogłoszonego w Nr. 84 „Dziennika Ustaw" z dnia 25 września br.

Regulamin ten jest bardzo liberalny. Myślą przewodnią jego jest dać jaknajszerszym masom wyborców wiejskich możność swobodnego wyrażenia swej woli. Terminy wyborów dają dostateczną możność sformułowania i sprawdzenia spisów wyborców, wnoszenia reklamacyj itp. — Okres wyborczy nawet w gromadach nie może być krótszy, aniżeli 11 dni. Reklamacje mogą być wnoszone nietylko przez zainteresowanych, ale i przez każdego z wyborców.

Regulamin daje możność usuwania braków w listach zgłoszonych kandydatów, czego dotychczas nie było. Wszystkie akta wyborcze mogą być zgłaszane do protokółu zarówno pisemnie, jak i ustnie. Prócz języka polskiego dopuszczony jest w tych aktach język części ludności miejscowej. Urny wyborcze nie mogą być zamknięte wcześniej, niż po upływie 5 godzin. Regulamin ustanawia, że okres wyborczy w każdej gromadzie nie może być krótszy, aniżeli 11 dni.

Z tej charakterystyki regulaminu widoczne jest, że władze uczyniły wszystko, by umożliwić ludności wyrażenie swej swobodnej, niczem nieskrępowanej woli.

B. B. W. R., który zarówno w wyborach miejskich, jak i wyborach wiejskich w województwach centralnych i wschodnich odniósł poważne sukcesy, idzie do wyborów obecnych pod temiż hasłami, co i w wyborach poprzednich. Bezpartyjny Blok stawia sobie za cel skierować samorząd wiejski ku zagadnieniom wyłącznie gospodarczym, usunąć zeń partyjnictwo i rozpolitykowanie, zaś przez odpowiedni dobór kandydatów do rad i zarządów gminnych zapewnić samorządowi terytorjalnemu realizację właściwych mu zadań.

Nowe kadry referentów kulturalno-oświatowych

Pocztowego Przysposob. Wojsk.

W dniu 28-ym września nastąpiło w Toruniu zamknięcie III turnusu kursu dla referentów kulturalno - oświatowych Pocztowego Przysposobienia Wojskowego.

Ogółem w trzech turnusach brało udział 152 referentów kulturalno - oświatowych z okręgów i oddziałów pocztowego przysposobienia wojskowego, reprezentujących całą Polskę. Wszyscy uczestnicy otrzymali świadectwa z ukończenia kursów.

Same wykłady, jak i dyskusje przeprowadzone — stały na bardzo wysokim poziomie i świadczyły o zrozumieniu doniosłości roli, jaką mają do spełnienia uczestnicy kursów w rozwoju organizacji.

Dzięki kursom stworzone zostały silne kadry fachowców, którzy przystąpią natychmiast do pracy w terenie.

Odznaczenia węgierskie

dla oficerów Armji Polskiej

Rząd węgierski w imieniu regenta Horthy'ego odznaczył następujących oficerów Armji Polskiej: gen. brygady Janusza Gąsiorowskiego węgierskim krzyżem zasługi I kl., gen. brygady Kordjana Zamorskiego komandorją z gwiazdą węgierskiego krzyża zasługi, pułkownika Teodora Furgalskiego i ppłk Adama Sokołowskiego węgierskim krzyżem zasługi II kl., mjr. Gustawa Łowczowskiego zaś węgierskim krzyżem zasługi III kl. Poseł węgierski w Warszawie dr. Piotr Matuska doręczył insygnja orderów wymienionym oficerom w ub. sobotę.

Dzień katastrof w U. S. A.

Na terenie Stanów Zjednoczonych wydarzyło się w sobotę kilka większych katastrof. W Columbus (st. Ohio) podczas kopania tunelu na głębokości 6 metrów zasypanych zostało kilkunastu robotników, z których pięciu poniosło śmierć.

W Convoy (st. Ohio) wykoleił się pociąg. Maszynista i palacz zostali zabici, a kilku pasażerów odniosło lżejsze rany

Pod York (st. Pensylvannia) lokomotywa pociągu osobowego spadła z wysokiego nasypu. I w tej katastrofie zginął maszynista i funkcjonarjusz kolejowy.

Postępowanie wywłaszczeniowe na cele ogólne i kolejowe

Dwa dekrety Prezydenta Rzplitej z dnia 29 września 1934 r.

W dniu 29-ym września ogłoszono urzędowo dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu wywłaszczeniowem. W myśl dekretu, wywłaszczenie **jest dopuszczalne za odszkodowaniem**, wyłącznie ze względów wyższej użyteczności i w przypadkach, w których prawo przewiduje możność wywłaszczenia.

Wywłaszczenie może polegać na: 1) odjęciu prawa własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, albo na ograniczeniu czasowem lub stałem tych praw; 2) odjęciu prawa własności materjałów niezbędnych do budowy urządzeń na cele obrony państwa, budowy dróg lądowych i wodnych, oraz kolei; 3) na czasowem zajęciu nieruchomości.

O wywłaszczeniu i odszkodowaniu za wywłaszczenie decyduje wojewoda. Jeśli wywłaszczeniu mają podlec nieruchomości, położone na obszarze dwóch lub kilku województw — minister spraw wewnętrznych określi, który z wojewodów jest kompetentny.

Sąd powołany do orzekania o odszkodowaniu za wywłaszczenie wydaje orzeczenie w trybie postępowania niespornego.

Dalsze rozdziały dekretu określają czynności wstępne do wywłaszczenia, postępowanie przygotowawcze, — sam akt wywłaszczenia — zasady odszkodowania i sposoby ustalania wysokości odszkodowania. Osobne rozdziały poświęcone są również prawu pierwokupu, wywłaszczeniu materjałów, czasowemu zajęciu nieruchomości, zajęciu wywołanem nagłą potrzebą, wywłaszczeniu na cele obrony państwa, oraz przepisom karnym.

Odrębny dekret ukazał się o wywłaszczeniu na cele kolejowe. Według tego dekretu wywłaszczać można na cele budowy, rozwoju i utrzymania linij kolejowych, oraz budowli i urządzeń, potrzebnych do eksploatacji kolei.

Prawo wywłaszczenia na cele kolejowe przysługuje państwu, przedsiębiorstwu Polskie Koleje Państwowe, oraz każdemu przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na budowę i eksploatację kolei użytku publicznego bez różnicy, czy są to koleje znaczenia ogólnego, miejscowego, czy też koleje miejskie.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Walka kościelna w Niemczech

(i) Walka kościelna w Niemczech weszła w nową fazę z chwilą intronizacji biskupa Muellera na stanowisko najwyższego dostojnika nowo-zreformowanego niemieckiego ewangelickiego kościoła. Synod kościelny, jak wiadomo, dał nową strukturę, stworzył ustrój, obowiązujący t. zw. Kościół Trzeciej Rzeszy. Zarządzenia te wzbudziły silną reakcję zwłaszcza w Bawarji i Wirtembergji. Walka wzmogła się na sile. Przeciwnicy reformy wypowiadają się przeciw przemocy i gwałtu. Trzeba dodać, że około 800 pastorów przebywa w więzieniach, bądź obozach koncentracyjnych.

„Gazeta Polska" pisze:

„Całkowicie zniesiony został wewnętrzny demokratyzm luterańskiego niemieckiego kościoła. Synod zdegradował się do roli ciała doradczego. Cała władza prawodawcza przeszła na biskupa Rzeszy i jego zarząd kościelny. Administracyjna władza kościoła — poza sprawami duchowo - religijnemi — znalazła się w rękach cywilnego „zarządcy prawnego", przedstawiciela władzy państwowej. Uchwalono nowy tekst przysięgi duchownych, zawierający między innemi ślubowanie „wierności i posłuszeństwa kierownikowi niemieckiego ludu i państwa, Adolfowi Hitlerowi". Zniesiono wreszcie autonomję krajowych kościołów („Landeskirchen"). Biskupi krajowi stali się w każdym zakresie podwładnymi i wykonawcami centralnej naczelnej kościelnej władzy berlińskiej".

„Kurjer Poranny" informuje o nasileniu walki kościelnej w Trzeciej Rzeszy:

„W tej samej chwili, gdy dokonywano tej uroczystości, w wielu ewangelickich kościołach na południu Niemiec pastorowie odczytywali tekst protestu pełnego bardzo ostrych słów, brzmiących między innemi: „Biskup Rzeszy Mueller i jego zarządca prawny Jaeger sami wykluczyli się z chrześcijańskiej wspólnoty... Zarząd kościoła Rzeszy wprowadził ustrój gwałtu i przemocy... Tylko kościół, oparty na słowie Bożem w myśl wyznania wiary Reformatora, może być prawnym ewangelickim kościołem"...

Na Śląsku i na Pomorzu

Zwracaliśmy kilkakrotnie uwagę, że mniejszość niemiecka na G. Śląsku dąży do oczyszczenia atmosfery i położenia kresu intrygom pewnego odłamu Niemców. „Volkswille" demaskuje akcję „Volksbundu" i domaga się usunięcia działaczów niemieckich typu Ulitza, którzy szkodzą mniejszości niemieckiej. Pismo to stwierdza, że „ks. Pszczyński i Ulitz mniejszość niemiecką oszukali i okłamali". „Katolische Volkszeitung" uzupełnia to oskarżenie temi słowy:

„Pan Ulitz broni się rękami i nogami przed opuszczeniem Górnego Śląska, ale będzie musiał się z nim pożegnać. To zaś, że Berlin Ulitza jeszcze nie odwołał, mimo, iż Polska w nim żadną miarą nie może uznać rzecznika pokojowej współpracy mniejszości z ludnością polską po myśli zawartego paktu, jest pewnego rodzaju dziwolągiem".

* * *

Z powiatowego zarządu w Starogardzie „Jungdeutsche Partei fuer Polen", otrzymaliśmy oświadczenie i wyjaśnienie w związku z naszym artykułem, w którym omawialiśmy przebieg zjazdu członków „Jungdeutsche Partei" w Bęczku pod Starogardem. Z pisma tego wynika, że przemówienie p. Modrowa nie miało cech prowokacyjnego przemówienia, lecz akcentowało potrzebę zrozumienia obowiązków Niemców wobec naszego Państwa. Przyjmujemy to oświadczenie do wiadomości jak i słowa, że „Niemcy, obywatele Polski godni będą zaufania Polski". Sprawdzać będziemy te słowa — przyrzeczenia z działalnością organizacyj niemieckich na ziemi polskiej.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 31. Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy Rok V

Międzynarodowe zawody lekkoatletyczne w Warszawie

Kusociński uległ rywalom zagranicznym

W sobotę popołudniu, na stadjonie Wojska Polskiego w Warszawie rozpoczęły się dwudniowe międzynarodowe zawody lekkoatletyczne z udziałem znakomitych długodystansowców zagranicznych: Fina Lehtinena i Szweda Petterssena.

Gwoździem programu był *bieg międzynarodowy na 2 mile angielskie* (3218 mtr.), w którym startowała trójka znakomitych biegaczy — *Kusociński, Lehtinen i Petterssen.* Już przed biegiem organizatorzy zawodów poinformowali widownię, że *Kusociński startuje z chorą nogą.* Lekarz odradzał Kusocińskiemu start, jednak Polak w poczuciu obowiązku postanowił startować.

Start Polaka skończył się fatalnie, gdyż Kusociński przegrał do obu swoich rywali, na ostatnich dwóch okrążeniach nie biorąc już żadnego udziału w walce, a tylko najwyższym wysiłkiem starając się dobiec do mety.

Przebieg walki przedstawia się następująco: Od startu prowadzi Kusociński, mając na piętach Lehtinena i Petterssena i robiąc okrążenie w dobrym czasie 1:03 sek. Czas drugiego okrążenia — 1:09 sek. Pod koniec trzeciego okrążenia Kusociński zawiązuje walkę o prowadzenie i wychodzi na czoło. W czwartem okrążeniu prowadzi Kusociński. Na początku okrążenia piątego Petterssen atakuje Lehtinena i mija go, poczem zawiązuje walkę z Kusocińskim i obejmuje prowadzenie. W połowie szóstego okrążenia Lehtinen szpurtuje, mija Kusocińskiego, dochodzi Petterssena. Krótka zacięta walka o czołowe miejsce kończy się zwycięstwem Lehtinna, który próbuje ucieczki.

Próba ucieczki udaje się, Lehtinen oderwał się i prowadzi z przewagą dziesięciu metrów nad Petterssenem, podczas kiedy Kusociński idzie na trzeciem miejscu o kilka metrów za Szwedem.

Od tej chwili Kusociński, któremu noga silnie dokucza, rezygnuje z walki i cały wysiłek koncentruje w kierunku ukończenia biegu. Obaj jego rywale zagraniczni zdetonowani rezygnacją Polaka, nieustannie oglądają się na niego, chwilowo nie walcząc między sobą. Dopiero na ostatniem okrążeniu, kiedy stało się jasnem, że Kusociński nie zdoła dojść, Petterssen decyduje się zaatakować Lehtinena. Z walki o pierwsze miejsce *zwycięsko wychodzi biegacz fiński,* kończąc bieg w czasie 9:17 sek. Drugim jest Petterssen w czasie 9:18 sek. Na trzeciem miejscu kończy bieg Kusociński w czasie 9:25,6 sek.

Fiński zawodnik Lehtinen zbiera laury na stadjonie warszawskim

W biegu na 5 klm Kusociński nie startował

Warszawa, 1. 10. (Pat). Na stadjonie Wojska Polskiego w ramach międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych odbył się **bieg na 5 km.** Na starcie **nie stanął Kusociński,** który po sobotnim biegu znów pogorszył stan swojego chorego stawu kolanowego. Kusociński przybył na stadjon, opierając się na lasce. W biegu wzięli udział dwaj długodystansowcy zagranicami Lehtinen (Finlandja) i **Peterssen** (Szwecja).

Ze startu zrywa się na czoło **Puchalski i prowadzi** na pierwszych 200 metrach, mając za sobą Noji, Lehtinena i Peterssena. W połowie pierwszego okrążenia Puchalski ustępuje pierwszego miejsca — **Noji,** który ciągnie obu zagranicznych biegaczy. W drugiem i trzeciem okrążeniu porządek biegnących ulega zmianie. W czwartem okrążeniu **Lehtinen atakuje i łatwo wychodzi na pierwsze miejsce,** mając za sobą Polaka Noji i Szweda Peterssena.

Cała trójka odrywa się od reszty biegaczy **o jakieś 30 metrów.** Za pierwszą trójką Duplicki ciągnie drugą trójkę biegaczy Wiśniewskiego i Hartlika. W piątem okrążeniu **Peterssen mija Noję,** poczem wychodzi na czoło. Cała trójka trzyma się doskonale. Noji na trzeciem miejscu jest cieniem dwóch poprzednich. W ostatniem okrążeniu Lehtinen zwiększa dzielącą go od pozostałych zawodników odległość. Noji trzyma się pięt Peterssena do ostatniego wirażu.

Kiedy Szwed rozpoczyna finisz, Noji jest już wyczerpany i nie może podjąć walki, przychodzi jednak na metę w odległości zaledwie około 10 metrów za Peterssenem. **Bieg wygrywa Lehtinen w czasie 14.57,6 sek.** Drugie miejsce zajął **Peterssen 15.3,6 sek.,** trzecie **Noji** 15.8,4 sek., czwarte **Duplicki** (AZS) Warszawa) 15.46 sek., piąty **Wiśniewski** (Warszawianka) 15.46 sek., szósty **Hartlig** (Królewska Huta) 15.47. Następne miejsca zajęli Strzałkowski z Warszawianki i Fiałka z Cracovji. Trzej biegacze Przybyłko, Brome i Puchalski biegu nie ukończyli.

Po za biegiem na 5 km. rozegrano **konkurencję biegów na 200 metrów** z płotkami, którą wygrał **Kostrzewski** (AZS Warszawa) 26,9 sek. **Sztafetę olimpijską** cztery razy 200 razy 100 metrów **wygrała AZS** w składzie **Jurkowski, Miller, Kostrzewski i Majewski** w czasie 3 min. 31,4 sek., drugie miejsce zajęła drużyna Policyjnego Klubu Sport. w czasie 3 min. 35 sek. **Skok o tyczce wygrał Kluk** (Legja), osiągając 3,75 m. W **rzucie dyskiem** pierwsze zajął **Miller** (AZS), osiągając 40 m. 24 cm.

Kolarskie mistrzostwa Polski

Łódź, 1. 10. (Pat). Mistrzostwa kolarskie Polski w biegu na przełaj rozegrane w Łodzi zakończyły się zwycięstwem Kiełbasy A. K. S. Warszawa w czasie 1 godzina 5 minut. Drugie miejsce zajął Lipiński (Skoda — Warszawa) 1 godz. 5 min. 25 sek., trzecie Więcek (Klub Resursa z Łodzi) 1 godz. 5 min. 44,5 sek.

Toruń po raz drugi przegrywa

w zawodach międzymiastowych z Bydgoszczą

Dn. 30 września rb. na boisku miejskiem w Toruniu, odbyły się drugie **zawody lekkoatletyczne międzymiastowe Bydgoszcz — Toruń.** Zawodnicy Torunia nie byli w komplecie z przyczyn niezależnych od organizatorów i nic dziwnego, że Toruń przegrywa w większym stosunku, aniżeli tydzień temu w Grudziądzu. Gdy zawodniczki poprawiły, w tak krótkim czasie, swoje wyczyny, to znów w konkurencjach męskich Toruń znalazł się na ostatnich miejscach. Jedynie w rzucie oszczepem, wskutek nieprzybycia braci Mikrutów, Musiał z Torunia uzyskuje jedyne pierwsze miejsce.

Jednak „niech żywi nie tracą nadziei", i należy tylko szczerze i energicznie zabrać się do pracy, a w roku przyszłym napewno wynik będzie inny, gdyż zawodników Toruń posiada, lecz jeszcze niewyrobionych technicznie.

W imieniu miasta zawodników powitał p. radca Kirstein, **nagrodę przechodnią ofiarowaną przez prezydenta m. Bydgoszczy** i dyplomy wręczał sekretarz Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. p. Lipski. Kierownikiem zawodów był delegat Pom. O. Z. L. A p Kowalski, sędzią głównym kpt. Brózda. Na zawodach obecny był kierownik Okr. Urz. ppłk. Klementowski. Wyniki techniczne: **kobiety. 60 mtr.** 1) Baumgartówna Bydgoszcz 8.3. 2) Książkiewiczówna B. 3) Donarska Toruń. 4) Świtalska T. **100 mtr.** 1) Baumgartówna B. 13.4. 2) Książkiewiczówna. 3) Rynkowska. 4) Rutkowska. **Sztafeta 4×75.** 1) **BYDGOSZCZ W CZASIE 42,3 ustanawiając NOWY REKORD POMORZA.** Skład: Kiernikowska, Tykwińska, Baumgartówna, Książkiewiczówna. 2) Toruń 45. **Skok wzwyż.** 1) Kiernikowska B. 1,25. 2) Donarska T. 1.20. 3) Ziółkiewiczówna B. 4) Lewandowska T. **Wdal.** 1) Krążkiewiczówna B. 4,51. 2) Tykwińska B. 4.13. 3) Donarska T. 4) Rynkowska. **Rzut dyskiem.** 1) Donarska T. 27.73. 2) Skrzypuskówna T. 27. 3) Kiernikowska B. 26,90. 4) Krążkiewiczówna. **Pchnięcie kulą.** 1) Rynkowska T. 8,95.5. 2) Kiernikowska B. 8. 13.5. 3) Skrypnikówna T. 4) Karwecka B. w produkcji kobiet zwyciężyła zespół Bydgoszczy w stosunku 42:30.

Mężczyźni. 100 mtr. 1) Kocon B. 11.7. 2) Piszcz T. 12. 3) Maciejewski T. 4) Koszycki B. **200 mtr.** 1) Kocon B. 23.6. 2) Wiśniewski B. 3) Kurtz T. 4) Piszcz. **800 mtr.** 1) Hocheisel B. 2.10.4. 2) Buhl B. 3) Migdał T. **5.000 mtr.** 1) Kuligowski B. 16.34. 2) Szymański 16.40. 3) Poliński T. **Sztafeta 4×100.** 1) Bydgoszcz 46.3 w składzie Kulecki, Koszucki, Kocon, Zieliński. 2) Toruń. **4×400.** 1) Bydgoszcz 3.44 (Hocheisel, Kocon, Wiśniewski, Osiecki). 2) Toruń **Skok w dal.** 1) Koszucki B. 6.50. 2) Zieliński B. 6.41. 3) Kowalski T. 6.13. 4) Kurtz **Wzwyż.** 1) Drzyciński B. i Kulecki B. po 1.70. 3) Osmański T. 1.66. 4) Kowalski. **Tyczka.** 1) Skowroński B. 3.35. 2) Majtkowski B. 3.25. 3) Musiał 2.96. 4) Szelangrewicz pomimo nadwyrężonej nogi staje dla uzyskania punktu dla Torunia. **Rzut dyskiem.** 1) Drzyciński B. 37.35. 2) Majtkowski B. 31.27. 3) Prużyński T. 4) Machajewski. **Oszczep.** 1) Musiał T. 46.68.5. 2) Skowroński B. 42.45. 3) Gliba B. 4) Prużyński. **Kula.** 1) Drzyciński B. 11.70. 2) Majtkowski B. 10.85. 3) Prużyński T. 4) Kowalski T.

Punktacja konkurencji męskiej 82.40 dla Bydgoszczy. **Ogólna punktacja 124:70 dla Bydgoszczy.**

Należy podkreślić wspaniały wyczyn i ambicję zawodniczki Donarskiej z Torunia, która pomimo nadwyrężenia nogi zaraz w pierwszym biegu, stawała do innych konkurencyj, zdobywając zaszczytne miejsca, i dopiero, na skutek polecenia lekarza wycofała się z ostatniej konkurencji skoku w dal.

Warszawianin zwycięscą „chodu na 50 km" o mistrzostwo Polski

Ub. niedzieli odbył się w Bydgoszczy ciekawy „chód na 50 km." o mistrzostwo Polski, zorganizowany przez Polski Związek Lekkoatletyczny, Oddział Pomorski w Bydgoszczy.

Zawody zgromadziły na starcie, który odbył się o godz. 8,30 rano na Stadjonie Miejskim, 11 piechurów, w tem dwóch stawających poza konkursem. Trasa biegła szosą w kierunku do Świecia.

Pierwszy na metę (Stadjon w Bydgoszczy) przybył stawający poza konkursem Teodor Bieregowoj Strzelecki Klub Sportowy Lublin, w czasie 5 godzin, 2 minuty. Pierwsze miejsce zdobył członek S. K. S. Warszawa Kazimierz Krzyczkowski, w czasie 5:04,51, drugie — Lucjan Grejda, S. K. S. Warszawa, trzecie — Adam Lis, Sportowy Klub Strzelecki Bydgoszcz, w czasie 5:17,7.

Mecze ligowe

Ruch — Pogoń 5:0.

Katowice, 1. 10. (PAT). W Wielkich Hajdukach w meczu ligowym śląski Ruch pokonał lwowską Pogoń w stosunku 5:0 (3:0). Zwycięstwo Ruchu było zasłużone, wygrał jednak tak wysoko bez zbyt wielkiego wysiłku. Pogoń grała wręcz skandalicznie. Sędziował p. Sznajder. Widzów 8000.

Cracovia — Warszawianka 2:0.

Warszawa, 1. 10. (PAT). W niedzielę odbył się tu mecz ligowy między drużynami Cracovji i Warszawianki. Zwyciężyła Cracovja 2:0 (1:0). Bramki strzelili Migas i Kruczek. Obie drużyny wystąpiły w silnie odmłodzonych składach.

W pierwszych minutach gry lekka przewaga Warszawianki. Następnie jednak opanowuje boisko Cracovja i ma przewagę do końca. Widzów 2.000. Sędziował słabo p. Lange z Łodzi.

Wisła — Podgórz 1:0.

Kraków, 1 10. (PAT). W meczu ligowym Wisła pokonała Podgórz 1:0 (1:0). Sędziował p. Kurzweil ze Lwowa. Widzów 2500

Legja — Warta 3:2.

Poznań, 1. 10. (PAT). W Poznaniu w meczu o mistrzostwo Ligi warszawska Legja pokonała poznańską Wartę 3:2 (3:1). Gra naogół stała na niskim poziomie, prowadzona ostro chwilami nawet brutalnie. Widzów około 2.000.

O wejście do Ligi

Legja — Gryf 7:0.

Poznań, 1. 10. (PAT). W meczu o wejście do Ligi poznańska Legja zwyciężyła toruński Gryf w stosunku 7:0 (4:0).

Ł. T. S. G. — Gwiazda 7:0

Łódź, 30. 9. (PAT). W Łodzi w meczu o wejście do Ligi Ł. T. S. G. zwyciężył warszawską Gwiazdę w kompromitującym dla warszawskiej drużyny stosunku 7:0 (1:0).

Czarni — TKS. 3:0.

Lwów, 1. 10. (PAT). W meczu o wejście do Ligi Czarni pokonali TKS (z Łucka) w stosunku 3:0 (1:0).

Rewera — 7 pp. 2:0.

Stanisławów, 1. 10. (PAT). W Stanisławowie w meczu o wejście do Ligi Rewera zwyciężyła drużynę 7 pp. Legjonowej z Chełma w stosunku 2:0 (2:0).

Śląsk — Grzegórzecki 3:2.

Kraków, 1. 10. (PAT). W meczu o wejście do Ligi Śląsk ze Świętochłowic wygrał z mistrzem Krakowa Grzegórzeckim 3:2 (2:1).

V. F. B. — Gedanja 4:2.

Gdańsk, 1. 10. (PAT). W Królewcu w meczu ligowym Gedanja przegrała z królewiecką drużyną V. F. B. 4:2.

„Hertha" Schneidemuel — „Polonja" Bydgoszcz 3:0 (0:0)

W Bydgoszczy na Stadjonie Miejskim odbył się mecz piłkarski pomiędzy klubem niemieckim z Piły „Hertha" a K. S. „Polonja". Drużyna gospodarzy, która poprzedniej niedzieli odniosła na swojem boisku zwycięstwo nad poznańską „Wartą", poniosła porażkę w stosunku 3:0 (0:0).

Pierwsza połowa gry, w której „Polonja" stwarzała wiele niebezpiecznych momentów pod bramką gości, przeszła pod znakiem niezdecydowania, gdyż obrona i świetny bramkarz „Herthy" skutecznie likwidowali ataki gospodarzy. Dopiero w drugiej połowie gry, w której również „Polonja" przeważała, udało się drużynie niemieckiej przeprowadzić kilka wypadów pod bamkę gospodarzy, z których trzy przyniosły im punkty.

Z „Polonji" wyróżniali się Obremski, Stock i Puziak, zawiódł całkowicie Nowak i skrzydła. Klimesz zaprzepaścił dwie murowane sytuacje pod bramką drużyny niemieckiej, a ponieważ Obrembskiemu nie udało się wykorzystać jedenastki, więc też nie dziw, że „Polonja" przegrała tak dotkliwie.

Sędziował dobrze, jak zawsze spokojnie, p. Gumowski z Torunia, któremu możnaby chyba zarzucić to, że za mało zważał na „spalone" gości.

Dzień w Toruniu

wtorek 2 paździer.

Kalendarzyk rzym.-kat.

Poniedziałek: Bł. Jana z Dukli — Wtorek: Aniołów Stróż.

— **Nocny dyżur aptek.** Do środy, 3 października włącznie dyżurują: w śródmieściu Apteka Radziecka, ulica Szeroka, na Bydgoskiem Przedmieściu — apteka Św. Anny, ulica Mickiewicza 98 (od godz 2 do rana), na Mokrem apteka Pod Łabędziem, ulica Kościuszki 15 (od godz. 2 do rana).

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ.

Dnia 1 bm. — nieczyny.
Dnia 2 bm. — nieczynny.

REPERTUAR KIN.

MARS — Hopla.
PALACE — Królowa Cyganerji oraz rewja Sąd Salomona.
CORSO — Czerwony Djabeł i Schowajcie swoje smutki.
LIRA — Przedmieście.

KALENDARZYK ZEBRAŃ.

1 bm., o godz. 19,30 — przy ul. Chełmińskiej 15 — zebranie Związku Lokatorów.

2 bm. godz. 19 w Gospodzie przy ul. Sukienniczej — zebranie podoficerów emeryt.

2 bm. godz. 20 — w Wiktorji przy ul. Żeglarskiej zebranie I gniazda „Sokoła".

WYKŁADY.

1 bm., godz. 18 w Dworze Artusa — „Odzież w zastosowaniu do warunków życia" (wygł. p. Ankiewiczowa).

Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Polecamy restauracje i Kawiarnie

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu. — Dancing.

Najlepsza okazja kupna:

Browar i Słodownia Kobylepole, filja Toruń, Czerwona Droga 35, tel. 312. Piwa, porter limoniady, woda sodowa.

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 45 — Najlepsza i najtańsza **Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.**

Najstarszy i Pierwszy **Polski Zakład Optyczny Franciszek Seidler, Toruń.** Optyk i bandażysta. Obok poczty. Staromiejski Rynek 16 Telefon 574. Dostawca dla Kas Chorych, klinik ocznych i dla wojska.

Z miasta

— **Koncert niewidomych artystów.** W sobotę 20 października o godz. 20-tej wieczorem odbędzie się w sali Dworu Artusa w Toruniu koncert niewidomych artystów: ociemniałej śpiewaczki Konstancji Sowizlok, przy fortepianie niewidomy pianista i kompozytor Wojciech Obieraj. W programie utwory najprzedniejszych kompozytorów.

— **Wpisy do Związku Strzeleckiego** przyjmuje się codziennie od godz. 17 do godz. 20 w lokalach: Zarządu Grodzkiego Związku Strzeleckiego — Rynek Staromiejski 30 m. 3, Oddziału Żeńskiego Zw Strzeleckiego — ul. Jagiellońska 2; Oddziału I Zw. Strzeleckiego — ul.Warszawska (obok kina Mars), Oddziału II Związku Strzeleckiego — ul. Żeglarska 10; Oddziału IV Związku Strzeleckiego.

— **Podziękowanie.** Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafji św. Jana składa serdeczne Bóg zapłać wszystkim, którzy w „Dniu chorych" 15 bm. przyczynili się do uświetnienia tej uroczystości, mianowicie: Przew. Duchowieństwu z ks. prałatem Wysińskim na czele, SS. Elżbietankom, pp. Zapałowskiemu i dr. Tarnowskiemu, Miejskiemu Szpitalowi, Straży Pożarnej, Czerwonemu Krzyżowi, pp. Wakarecym, „Obronie Ludu", Klubowi Szoferów firmie Kulwicki i p. Fischerowi, za przysłanie pogotowia, noszy, powózek samochodów i ciężarówek do przewożenia chorych. Pp. Śliżewskim, Bominoni, Krainikowi, Jurkiewiczowi, p. Freiningowi z St. Elisabethverein, Gehrzowi i p. Dejerskie; za pieczywo pp. Dutkiewiczowi, Różkowskiemu, Rudzkiemu i Wiśniewskiemu za wędliny, pp. Nowakowi i Wernerowi oraz firmie Lipiński za mleko i masło, pp. Redzińskiej, Rewaldowi, Grelewiczowi i Araczewskiemu za kawę i cukier. Aptece Radzieckiej i składom aptecznym, firmie Mazur Rzymkowski za sole trzeźwiące i wodę kolońską. firmom Kałamajski i Szlichciński za chusteczki, firmom Hozakowski, Flora i Krygier za wypożyczenie drzewek do dekoracji kościoła, p. Hintzowej za kwiaty, p. Puchalskiej za blachę placka i p. Maćkowiakowi za koniak, chórowi św. Cecylji z p. Rutkowskim na czele, jako też bractwu Mężczyzn Katolickich za wydatną pomoc przy znoszeniu chorych i wszystkim ofiarodawcom oraz paniom za trudy i ofiary. — Zarząd.

— **6.466,33 zł. na powodzian.** Na rzecz ofiar dotkniętych katastrofą powodzi złożyli w ciągu miesiąca sierpnia i września br. urzędnicy administracji szkolnej oraz nauczycielstwo szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i agrotechnicznych na obszarze województwa pomorskiego kwotę 6.466,33 zł.

— **Pomorskie Towarzystwo Szkoły Powszechnej** prowadzi w Toruniu przy ulicy Piastowskiej 2, wzorowo urządzoną 6-klasową szkołę powszechną. Kierownictwo szkoły kładzie szczególny nacisk na umiejętne wychowanie, nauczanie dzieci oraz na zachowanie nowoczesnej hygjeny szkolnej. W tym roku skompletowano zespół nauczycielski ze specjalistów dla poszczególnych przedmiotów nauki, urządzono salę jadalną, ogródek, salę dla zabaw dając przytem klasom maksimum powietrza i światła. Ograniczona ilość miejsc w każdej klasie dopełnia w zupełności warunków higjenicznych. Dlatego wszyscy rodzice, którym leży na sercu prawidłowy rozwój umysłowy i fizyczny swoich dzieci, posyłają je do Szkoły P. T. S. P. tembardziej, że opłata za naukę jest niewspółmiernie niska, w stosunku do tego co szkoła daje, gdyż wynosi zaledwie 10 zł. miesięcznie dla klas pierwszych. Szkoła zapewnia należyte przygotowanie do gimnazjum. Bez dodatkowych opłat język francuski i śniadanie. 7163

— **Z Teatru Ziemi Pomorskiej.** W poniedziałek, 1 października zespół teatru udaje się na objazd miast Pomorza z ostatnią nowością repertuaru Teatru Ziemi Pomorskiej, sztuką Edwarda Sheldon'a „Romans". Przedstawienia tej interesującej sztuki w miastach Pomorza trwać będą do czwartku bież. tygodnia włącznie, poczem od piątku „Romans" wraca na repertuar sceny toruńskiej.

— **Chór Dana w Toruniu.** Dnia 3 października o godzinie 20,30 wieczorem na scenie Teatru Ziemi Pomorskiej w Toruniu odbędzie się jedyny koncert światowej sławy CHÓRU DANA, który w swym doborowym i licznym repertuarze wykona najnowsze, najpiękniejsze pieśni i piosenki. Oprócz Chóru Dana wystąpią soliści stołecznych scen rewjowych: Mieczysław Fogg, Marysia Nobisówna oraz Adam Wysocki.

Ostatnia premjera Teatru Ziemi Pomorskiej

Z powodu braku miejsca nie możemy dziś zamieścić sprawozdania z ostatniej premjery Teatru Ziemi Pomorskiej, a mianowicie ze sztuki Sheldona pt. „Romans".

Sztuka ta przygotowana została bardzo starannie, świadcząc dodatnio o pracy, dyrekcji teatru i zespołu artystów. J. Sz.

Na białym czworoboku.

Mars — „Hopla"

Jest to film z życia cyrkowców. Zapowiadacz trupy, czyli człowiek, który swą wymową ma zwabić do bud cyrkowych jaknajwięcej publiczności, posiada syna jedynaka imieniem Chris. Dla tego chłopca ojciec marzy o karjerze adwokackiej, lecz Chris woli wędrować z cyrkiem, przyczem zakochał się w pięknej tancerce Lu. Młodzi biorą ślub mimo sprzeciwu ojca, lecz ostatecznie rzecz się kończy całkowitem pojednaniem.

Clara Bow ładnie tańczy i gra z temperamentem. Zdjęcia czyste i wyraźne, jednak nadmierna ilość djalogów psuje wrażenie.

Nadprogram tygodnik Paramont'u.

Mar.

Palace — „Królowa Cyganerji"

Piękna, młoda, bogata hrabianka (Jarmila Vacek) kocha się z wzajemnością, w młodym, przystojnym lecz biednym kompozytorze (Antoni Novotny).

Miłości młodych i ich związkowi małżeńskiemu sprzeciwia się ciotka hrabianki. Z tego powodu następują liczne komplikacje, z których młodzi wychodzą jednak zwycięsko.

Scenarjusz — jak widać — banalny. Doskonały reżyser Haszel potrafił jednak z niego zrobić film, który przynosi zaszczyt kinematografji czeskiej. Drugą zasługą Haszela, to piękne melodje filmu. Widać, że ten bardzo dobry reżyser jest również nieprzeciętnym kompozytorem. Gra bohaterów obrazu, jak zresztą wszystkich aktorów, na wysokim poziomie.

Za sprowadzenie tego dobrego filmu dyrekcja kina „Palace" została dobrze wynagrodzona. Od trzech dni, na wszystkich seansach, sala kina jest przepełniona publicznością.

Rewja pt. „Sąd Salomona" spotkała się z serdecznem przyjęciem u widzów

Sz.

Pierwszy doroczny wyścig kolarski KPW w Toruniu

Na trasie Toruń — Chełmno — Kowalewo — Toruń, długości 72 klm. odbył się w niedzielę, pierwszy doroczny wyścig kolarski o nagrodę przechodnią ofiarowaną przez Okręg Pomorski KPW. i nagrodę przechodnią dla zespołów Pomorskich.

Do zawodów stanęło 28 kolarzy, przybyło do mety 25. Kierownik zawodów por. Brzeziński, sekretarz p. Lewicki. Kontrolerami na trasie byli pracownicy PKP.

O godz. 14 na znak dany przez kierownika zwartą ławą ruszają zawodnicy; pierwszy meldunek z Łysomic prowadzi Landmeser — Sokół Toruń. Następują meldunki z różnych punktów, ogłaszane przez megafon, umieszczony na gmachu Dyrekcji. O godz. 16 m. 20 pierwszy mija metę **Szymański z H. C. P. Poznań,** w czasie 2 g. 20 m. 44 sek, drugi przybywa **Kałdan** KPW. Tarnów w czasie 2,22,20, 3) J. **Kiełbasa** KPW Tarnów 2,27,58, 4) **Bilica** KPW. Tarnów 2.31.05. 5) **Kościński** Sokół Toruń 2.32,58, 6) **Sujkowski** Sokół Toruń 2.37.44, 7) **Kowalski** KPW Toruń 2.40,12. 8) **Boroński** KPW. Tczew 2.41.13, 9) **E. Kiełbasa** KPW Tarnów 2.42.30, 10) **Landmeser** Sokół Toruń 2.43.51. Jako ostatni przybył Sawicki KPW Toruń VI. w czasie 3 g. 40 m. Nagrody zespołowe zdobył **KPW. Tarnów i KPW. Tczew II.**

Rozdanie nagród odbyło się w sali konferencyjnej Dyrekcji Kolejowej w obecności dowódcy OK. VIII. gen. **Pasławskiego,** prezesa Dyrekcji p. inż. **Dobrzyckiego,** naczelnika **Grzanki,** kierownika Okr. Urz. WF. i PW. ppłk. **Klementowskiego,** kpt. **Laurentowskiego** i in. Po odegraniu marsza „Pierwsza Brygada", przemówił do zebranych prezes Okręgu p. Girtler, zachęcając do dalszej pracy na niwie sportu. Przed rozdaniem nagród odbyło się wręczenie srebrnych odznak zasłużonym na polu kolejnictwa.

Toruń powinien otrzymać reprezentacyjne boisko sportowe

W związku z nadesłanym nam artykulikiem p. t. „Echo meczu Ł. T. S. G. — „Gryf", umieszczonem w piśmie naszem z początkiem ubiegłego tygodnia, otrzymaliśmy drugi list, którego autor p. Z. B., nawiązując do poprzedniego artykułu, omawia po raz drugi przyczyny przegranej „Gryfu" z Ł. T. S. G. W zakończeniu swego listu p. Z. B. porusza nadzwyczaj ważną dla Torunia sprawę miejskiego reprezentacyjnego boiska sportowego. Część listu, omawiającą tą kwestję, cytujemy poniżej w całości.

„A teraz kilka słów odnośnie boiska miejskiego. Jak na reprezentacyjne boisko stolicy Pomorza jest ono fatalne i bynajmniej nie przyczynia się do utrzymania sportu w Toruniu na odpowiednio wysokim poziomie. Przedewszystkiem brak najpotrzebniejszych rzeczy, to jest szatni i umywalni. Same boisko jest okropnie poorane bróździami, pełne dołów, które łatwo mogą spowodować u zawodnika złamanie nogi i t. p.

Dziwnem się wydaje, że w dobie rozwoju sportu i wych. fizycznego nasze władze miejskie sprawą tą wcale się nie interesują. Miasto Toruń winno wybudować takie boisko jakie posiada Bydgoszcz. *Z. B.*"

Z Pom. Związku Przedsiębiorstw Autobusowych

W ubiegłym tygodniu odbyło się w Toruniu w hotelu „Trzy Korony" nadzwyczajne walne zebranie Pomorskiego Związku Przedsiębiorstw Autobusowych, jednoczącego właścicieli linij autobusowych i towarowych. Zebranie zagaił prezes Związku p. Zarębski, przewodniczył prezes Związku Stowarzyszeń Właścicieli Przedsiębiorstw Samochodowych z Warszawy p. inż. Kirszys.

Po sprawozdaniach, wygłoszonych przez prezesa p. Zarębskiego i kierownika sekretarjatu p. Tomaszewskiego, omówiono działalność organizacji, odgrywającej dziś już doniosłą rolę w rozwoju komunikacji na terenie naszego województwa. Jak wynikało ze sprawozdań, Związek rozwijał się w ostatnich czasach bardzo pomyślnie.

W dalszym ciągu obrad postanowiono dobrowolnie opodatkować się na rzecz powodzian. Przyjęto również wniosek, aby umundurować szoferów i konduktorów autobusowych. W uzupełniających wyborach do Zarządu wybrano na drugiego wiceprezesa p. Józefa Cejerowskiego z Nowego i na sekretarza p. Zygmunta Lakowskiego ze Starogardu. Po 5-godzinnych rzeczowych obradach przewodniczący zamknął zebranie.

Otwarcie wystawy obrazów Siemińskiego

Wczoraj w Dworze Artusa nastąpiło otwarcie wystawy obrazów znanego akwarelisty polskiego, Siemińskiego

Wystawa zajmuje 4 salki na pierwszem piętrze i składa się z przeszło 100 prac, wyłącznie akwarelowych.

Otwarcie odbyło się w obecności przedstawicieli władz miejscowych oraz przy licznym udziale publiczności.

Bliższe omówienie wystawy odkładamy do jednego z najbliższych numerów.

Surowy wyrok za rozbój uliczny

W ubiegły piątek, przed Sądem Okręgowym w Toruniu rozpatrywano sprawę Jana Baranowskiego i Aleksandra Toszki, oskarżonych o napaść i rabunek.

Obaj w dniu 14 maja br. zaczepili na Chełmińskiem Przedmieściu przechodzącego ulicą Bolesława Licznerskiego i zażądali od niego pieniędzy na wódkę. Po otrzymaniu drobnej kwoty, która ich jednak nie zadowoliła, domagali się więcej pieniędzy. Gdy Licznerski im odmówił, wówczas uderzyli go kilkakrotnie w głowę, wskutek czego ten upadł nieprzytomnie na ziemię.

Po odzyskaniu przytomności Licznerski zauważył brak 9 zł, płaszcza i kapelusza. Od naocznych świadków zajścia dowiedział się, że sprawcami napadu byli Baranowski i Toszka, mieszkańcy Dębowej Góry.

Przy przesłuchaniu oskarżeni twierdzili, że Licznerski był pijany, a pieniądze im sam wręczył. Zabrali mu tylko kapelusz. Do bicia Licznerskiego się nie przyznali.

Poszkodowany, jako świadek, dodatkowo zeznaje, że w czasie trwania dochodzeń obaj napastnicy zwrócili się do niego, zaznaczając, że zwrócą mu zabrane rzeczy pod warunkiem cofnięcia przeciwko nim doniesienia.

Po przesłuchaniu świadków Sąd wydał wyrok skazujący Baranowskiego, jako recydywistę już 8-krotnie karanego, na 3 lata więzienia a po odcierpieniu kary, na zamknięcie w domu poprawczym, zaś Toszkę na 1 i pół roku więzienia.

Za obrazę Rządu Polskiego 2 miesiące aresztu

W piątek, 28 bm. na wokandzie Sądu Grodzkiego w Toruniu znalazła się sprawa handlarza świń Wacława Araczewskiego z Torunia, oskarżonego o obrazę Rządu Polskiego.

Jak z przewodu sądowego wynika, w dniu 11 kwietnia rb. do rzeźni miejskiej przybył handlarz trzody chlewnej Araczewski i w hali uboju cieląt zaczął bez przyczyny wymyślać pod adresem ubijaczy, zrzeszonych w Związku Związków Zawodowych, mówiąc m. in., „że są bandytami, że tych bandytów wychowuje sobie rząd polski, że taki rząd bolszewicki zakłada złodziejskie związki" i t. p.

Araczewski do winy się nie przyznawał, twierdząc, że doniesienie na niego zrobiono z zemsty. Jednak zeznania całego szeregu świadków dowiodły, że Araczewski cytowane obelgi wypowiedział, wobec czego Sąd skazał go za obrazę Rządu Polskiego na 2 miesiące bezwzględnego aresztu.

Budując szkoły powszechne — budujemy naszą przyszłość. Złóż ofiarnie grosz na fundusz budowy gmachów szkolnych.

Wybory do rad gromadzkich

Przewodniczący komisyj wyborczych w powiecie lubawskim

P. Starosta lubawski zarządził wybory do rad gromadzkich na terenie powiatu lubawskiego. Dniem zarządzenia wyborów jest dzień *30 września*. Od tego dnia zaczynają biec wszystkie terminy przewidziane w regulaminie wyborczym. Dzień głosowania nie jest jeszcze wiadomy. Zarządzenie wyborcze zostało rozesłane do wszystkich sołtysów i przełożonych obszarów dworskich.

Równocześnie zostali zamianowani przez pana Starostę przewodniczący gminnych komisyj wyborczych w następującym składzie:

Na gminę zbiorową Nowemiasto - wieś — Łukaszewski Jan, rolnik z Bratjana. Na gminę zbiorową Marzęcice — Ewertowski Jan, rolnik z Mikołajek. Na gminę zbiorową Łąkorz — Winkowski Maksymiljan, kierownik szkoły, Łąkorz. Na gminę zbiorową Krotoszyny — Bassak Tomasz, kierownik szkoły Bielice. Na gminę zbiorową Gryźliny — Serożyński Augustyn, rolnik z Lekart. Na gminę zbiorową Kurzętnik — Winter Józef z Kurzętnika. Na gminę zbiorową Mroczno — Przeczewski Hipolit, rolnik z Mroczna. Na gminę zbiorową Grodziczno — Kochanowski Tadeusz, rolnik z Montowa. Na gminę zbiorową Prątnica — Oczkowski Józef, rolnik z Prątnicy. Na gminę zbiorową Rożental — Ligman Maksymiljan, rolnik z Rożentala. Na gminę zbiorową Lubawa-wieś — Marszałek Zygmunt, rolnik z Białejgóry.

Nowe wybory burmistrza

w Nowemmieście

Pan Wojewoda Pomorski decyzją z dnia 28 września odmówił zatwierdzenia na stanowisko burmistrza Nowegomiasta p. Wincentego Naporskiego.

Wobec powyższego wkrótce odbędą się ponowne wybory burmistrza. Zatwierdzenie burmistrza, jak również wiceburmistrza w Nowemmieście należy do kompetencji Wojewody Pomorskiego, gdyż Nowemiasto jest siedzibą powiatu. Zatwierdzenie burmistrza w Lubawie należy do Starosty powiatowego.

Pokaz i konkurs wyżłów

w Komierowie

Pomorskie Towarzystwo Łowieckie w Toruniu urządza corocznie pokazy i konkursy, na których sprawdza się wartości hodowlane i łowieckie przedstawionych psów myśliwskich.

W roku bieżącym odbyły się w dniach 10 i 11 września pokaz i konkurs wyżłów w Komierowie, pow. Sępólno na terenach prezesa Pomorskiego Towarzystwa Łowieckiego p. szambelana T. Komierowskiego. Imprezą kierował umiejętnie i organizował ją bezpośrednio znany myśliwy, wiceprezes Towarzystwa p. dr. Jan Łukowicz z Chojnic. W pokazie wzięło udział 15 psów w konkursie 10. Udzielonych zostało szereg medali, dyplomów i nagród od Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, Pomorskiej Izby Rolniczej i Pomorskiego Towarzystwa Łowieckiego.

Pocztowe przekazy rozrachunkowe

są najtańszym sposobem uiszczania opłat za prenumeratę pism i umieszczanie w nich ogłoszeń

W związku z ogólną obniżką opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych oraz wprowadzeniem nowych działów usług poczty, od dnia 1 października rb. wprowadzono między innemi t. zw. przekazy rozrachunkowe, za pomocą których prenumeratorzy dzienników i czasopism i ogłaszający się w nich mogą bezpłatnie przekazywać należności za prenumeratę dzienników i czasopism oraz za umieszczanie w nich ogłoszeń.

Przekazy rozrachunkowe spowodują znaczne potanienie kosztów prenumeraty, zwłaszcza jeżeli chodzi o prenumeratę miesięczną wydawnictw tanich, uiszczaną w drobnych kwotach, a przedewszystkiem przy sprowadzeniu pojedyńczych egzemplarzy perjodyków oraz przy wpłacaniu należności za drobne ogłoszenia.

Wprowadzenie przekazów rozrachunkowych przyczyni się niewątpliwie do tego, że społeczeństwo skwapliwie będzie korzystało z tego nowego sposobu uiszczania opłat, unikając sposobów kosztownych. Bezwarunkowo ta inowacja, wprowadzona przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów, spotka się ze słusznem uznaniem społeczeństwa.

Do uiszczania wymienionych opłat wydane zostały specjalne blankiety przekazów rozrachunkowych w kolorze błękitnym, które znajdują się w każdym urzędzie pocztowym.

Ważne dla studentów wyjeżdżających na studja zagranicę

Centralne Akademickie Biuro Informacyjne w Warszawie, Mirowska 3 zawiadamia, że zapisy na Wyż. Ucz. Zagr. trwają jeszcze na rok akademicki 1934-35, przeto należy niezwłocznie rozpocząć odpowiednie kroki celem uzyskania świadectwa przyjęcia.

Jednocześnie zawiadamia się, że studenci wyjeżdżający po raz pierwszy studja do Belgji składają egzamin z języka francuskiego w Konsulacie Belg. II grupa studentów wyjeżdżających na studja do Włoch na podstawie zniżkowych biletów kolejowych, wyjedzie z Warszawy 20—22 października. Wobec tego, że lista uczestników grupy będzie złożona w Król. Ambasadzie Włoskiej w Warszawie około 5 października, przeto zapisy do tejże grupy będą przyjmowane do tego dnia wyłącznie. Grupy studentów do Belgji i Francji wyjeżdżają dwa razy w tygodniu i zapisy przyjmowane są bez przerwy.

Biuro załatwia przyjęcia na wszystkie wyższe uczelnie w Europie i poza Europą, tłumaczy urzędowo dokumenty szkolne na wszystkie języki świata oraz udziela bezpłatnie (po załączeniu zn. poczt. na odpowiedź), wszelkich informacyj związanych z wyjazdem na studja zagranicę.

Pierwszy w języku polskim informator akad. p. t. „Międzynarodowy Przewodnik Akademicki" jest do nabycia w Biurze oraz we wszystkich większych księgarniach.

Dziesięciolecie Zakładu Misyjnego św. Józefa

w Górnej Grupie na Pomorzu

W najbliższych dniach, bo 3 października br. upływa 10 lat od chwili uroczystego otwarcia i poświęcenia Zakładu Misyjnego św. Józefa w Górnej Grupie, miejscowości położonej w pobliżu Grudziądza, lecz na terenie powiatu świeckiego. W tej oto wsi nabyło Tow. Słowa Bożego resztówkę z rąk Urzędu Ziemskiego, na której to przystąpiono najpierw do odbudowy pałacu,zniszczonego przez pożar. Zakład w przeciągu 10 lat rozwinął się bardzo potężnie, został rozbudowany, posiada własną elektrownię, wodociągi i kanalizację. Dobudowano nowe gmachy mieszkalne i gospodarcze, prowadzi się bowiem i gospodarstwo rolne.

Główną podstawą utrzymania zakładu jest praca Ojców w szkole, duszpasterstwie i wydawnictwie, oraz praca braci w rozmaitych warsztatach i gospodarstwie. Szczególnie jednak wydawnictwo podtrzymuje byt zakładu, posiadając własną drukarnię choć małą ale nowocześnie urządzoną, wydaje się tutaj czasopisma: „Nasz Misjonarz", „Skarb Rodzinny", „Mały Misjonarz" i znane kalendarze „Słowa Bożego" oraz kalendarze „Małego Misjonarza". Dla zilustrowania rozwoju zakładu podajemy jeszcze kilka cyfr: Kiedy 1 stycznia 1925 r. zakład liczył 7 ojców, 5 braci, 4 nowicjuszy i 70 wychowanków, to w dniu 8 września 1934 r. liczby przedstawiają się następująco: 13 ojców, 26 braci, 38 nowicjuszy, 7 postulantów i 178 wychowanków.

Przy zakładzie istnieje też gimnazjum; rozwój tegoż jest również bardzo pomyślny, bo otóż kiedy w pierwszym roku było tylko 70 uczni, to obecnie liczba ta przekracza 180.

W tej chwili kończą budowę obszernej hali gimnastycznej i przystępuje się do budowy fabryczki podpałki chemicznej, polskiego wynalazku, który to produkt tutaj wytwarzany zdołał sobie już zdobyć rynek zbytu.

Należy zaznaczyć, iż założycielem zakładu i najwięcej około jego rozbudowy zasłużonym pierwszym rektorem był O. Puchała.

Nie od rzeczy będzie, jeżeli dodamy, iż z istniejącej przy Zakładzie kaplicy korzystali liczni wierni z samej miejscowości jak i okolicy, daleko położonej od kościoła parafjalnego.

Zakładowi misyjnemu w Górnej Grupie, z okazji 10-lecia swego istnienia „Szczęść Boże" w dalszej pracy misyjnej.

Co? - Kiedy? - Gdzie?

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej w miastach Pomorza.

„Romans" — poniedziałek 1. 10. Inowrocław; wtorek, 2. 10. Grudziądz; środa, 3. 10 Wąbrzeźno.

„Pan Jowialski" — poniedziałek, 1. 10. Wejherowo; wtorek, 2. 10. Kartuzy; środa 3. 10. Kościerzyna.

Godziny przyjęć u Pana Wojewody Pomorskiego

Sekretarjat Pana Wojewody Pomorskiego komunikuje, że począwszy od dn. 1-go października br. Pan Wojewoda Pomorski przyjmować będzie interesantów między godziną 12 a 14 z wyjątkiem sobót za uprzedniem zgłoszeniem w Sekretarjacie.

Programy radjowe

PONIEDZIAŁEK, 1 PAŹDZIERNIKA 1934 R.

Radjostacja warszawska

6,45 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze", 6,58 Gimnastyka. 7,15 Dzic. por. 6,50, 7,08 7,25 Muzyka poranna (płyty) 7,35 Chwilka pań domu. 7,40 Zapowiedź programu. 7,50 Koncert reklamowy. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12,00 Hejnał z Krakowa. 12,03 Wiad. meteorol. 12,05 Codz. Przegl. Prasy Polsk. 12,10 Koncert ze Lwowa. 13,00 Dziennik południowy. 13,05 Mało znane utwory P. Mascagni'ego (płyty). 15,30 Wiadom. o eksp. polsk. 15,35 Przegląd giełdowy. 15,45 Godzina muzyki lekkiej. Wyk.: Ork. Jazzowa pod dyr. Z. Górzyńskiego i A. Bogucki (śpiew). 16,45 Lekcja jęz. niem. ze Lwowa. 17,00 Recital fortep. G. Konatkowskiej. 17,25 Skrzynka poczt. — omówi dr. M. Stępowski. 17,35 Muzyka lekka w wyk. ork. „Bohemians" (płyty). 17,50 „Giniące olbrzymy mórz i wód słodkich" — wygł. dr. M. Chejfec. Pogadanka. 18,00 „Skrzynka poczt. rolnicza" — omówi inż. W. Tarkowski. 18,10 „Życie kulturalne i art. stolicy". 18,15 Recital skrzypcowy B. Gimpla. Przy fortep. prof. L. Urstein. 18,45 „Zagadki muzyczne" dla dzieci ze Lwowa. 19,00 Audycja żołnierska. 19,25 Chwilka harcerska. 19,30 „Giełda paryska" — wygł. red. K. Muszałówna. Feljeton. 19,45 Program na dzień nast. 19.50 Program na dzień nast. 19,50 Wiadom. sport. 20,00 Koncert muzyki lekkiej. Wyk.: Ork. pod dyr. St. Nawrota i Zespół Revellersów Meyerholda. Tr. z Krakowa. 20,45 Dziennik wiecz. 20,55 „Jak pracujemy w Polsce". 21,00 Transm. z Konserw. Warsz. Koncert St. Miłośników Dawnej Muzyki. Wyk.: Ork. kameralna Stow. Mił. Dawn. Muz. pod dyr. T. Zalewskiego i B. Kon (fortep.). 21,45 Odczyt p. t. „Kultura a barbarzyństwo" (z cyklu współcz. zadania kultur.) — wygł. dr B. Suchodolski. 22,00 Koncert reklamowy. 22,15—22,30 Żydowskie świąteczne pieśni ludowe w wykonaniu Zymry Zeligfeld Kipnisowej. Przy fort. prof. L. Urstein. 22,30 Muzyka taneczna z dancingu „Adria". 23,00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotniczej. 23.05 D. c. muzyki tanecznej.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj.

16,45 *Katowice*. Prof. A. Jesionowski: „W gospodzie poetów".
18,00 *Kraków*. „Stary Kraków", w opr. dr. J. Dobrzyckiego.
19,30 *Wiedeń*. Koncert uroczysty z ok. 10-lecia Ravagu. Tr. z Musikvereinssaal.
20.00 *Londyn (Regional)*. Wieczór wagnerowski z Queen's Hallu.
20,00 *Londyn (National)*. Recital skrzypcowy Szigeti'ego.
21.00 *Wiedeń*. „Ewangelista" — opera Kienzla pod dyr. Kompozytora.

WTOREK, 2 PAŹDZIERNIKA

Radjostacja warszawska

6,45 Pieśń „Kiedy rane wstają zorze"; 6,58 Gimnastyka; 7,15 Dz. poranny; 6,50, 7,08, 7,25 Muzyka poranna (płyty); 7,35 Chwilka pań domu; 7,40 Zapowiedź programu; 7,50 Koncert reklamowy; 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astron.; 12,00 Hejnał z Krakowa; 12,03 Wiad. meteorol.; 12,05 Codz. Przegląd Prasy Polskiej; 12,10, 13,05 Koncert Zesp. H. Adamskiej-Grossmanowej; 12,45 „Listy od dzieci" (młodszych) — omówi p. W. Tatarkiewicz; 13,00 Dziennik południowy; 15,30 Wiad. o eksp. polsk.; 15,35 Przegląd giełdowy; 15,45 Muzyka lekka. Wyk.: Zespół salon. J. Różewicza i M. Zimińska (piosenki); 16,45 „Skrzynka P. K. O."; 17,00 Recital ze Lwowa; 17,25 „Skrzynka jęz." — prel. prof. St. Słoński; 17,35 R. Strauss: Intermezzo (fragmenty) z objaśnieniami dr. E. Elsner (płyty); 17,50 „Skrzynka poczt. techn." — omówi red. W. Frenkiel; 18,00 „Wiadomości rolnicze" — wygł. p. J. Płatek; 18,10 „Życie kulturalne i rastystyczne stolicy"; 18,15 Koncert reprez. Ork. Dętej 36 p. p. pod dyr. mjr. dr. St. Lidzkiego-Śledzińskiego; 18,45 „Czarnowidztwo naszych reportaży" — wygł. p. H. Nagłerowa (Szkic liter. aktualny); 19,00, 19,30 Koncert Chóru Dana; 19,20 Pogadanka aktualna; 19,45 Program na dzień nast.; 19,50 Wiadomości sportowe; 20,00 Muzyka lekka. Wyk. Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i Adam Aston (piosenki); 20,45 Dzienn. wieczorny; 20,55 „Jak pracujemy w Polsce"; 21,00 Koncert w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego z udziałem Leopolda Muenzera — fort. (ze Lwowa); 22,00 Koncert reklamowy; 22,15 Muzyka tan. z rest. „Gastronomja" — ork. W. Wilkosza; 22,45 Odczyt w języku angielskim „O zjeździe Polaków z zagranicy" — wygł. dr. K. Jastroch; 23,00 Wiadomości meteor. dla kom. lotn.; 23,05 Muzyka lekka w wyk. ork. Geraldo Gaucho (płyty).

Najciekawsze audycje innych radjostacyj.

17.00 *Lwów*. Recital wiolonczel. D. Danczewskiego.
18,00 *Leningrad* „Boccaccio" — operetka Suppe'go. Tr. z Opery.
19,00 *Monachjum*. „Marta" — opera Flotowa. Tr. z Teatru Państwowego.
20,00 *Bukareszt*. Koncert symfoniczny.
20,00 *Londyn (Regional)*. Koncert symfoniczny z Queen's Hallu.
20,00 *Paryż (Radio-Paris)*. „Śnieżka" — opera Rimskij-Korczakowa.
20,00 *Stockholm*. „Manon Lescaut" — opera Pucciniego. Tr. z Opery Królewskiej.
20,10 *Berlin*. Koncert symfoniczny.
20,30 *Wiedeń*. Wieczór muzyki Lehara pod dyr. Kompozytora.

Z całego kraju

Warszawa

WĘGRZY Z POMOCĄ NASZYM POWODZIANOM.

W poniedziałek wieczorem przyjeżdża do Warszawy delegacja węgierska, która ma wręczyć dar rządu węgierskiego dla powodzian — 10 wagonów pszenicy na ręce prezesa komitetu p. ministra Hubickiego. W skład delegacji węgierskiej wchodzą pp.: hr. Karol Szechenyi, wiceprezes związku towarzystw węgiersko-polskich, Jan Tomasanyi literat i tłumacz „Chłopów" Reymonta, Antoni Steiner, dyrektor Izby Handlowej Węgiersko-Polskiej i Zoltan Swieżenyi, przedstawiciel urzędu turystycznego.

Poznań

ZGON KAPŁANA.

Zmarł w Poznaniu kanonik kapituły katedralnej śp. ks. Edward Jęsiek, przeżywszy lat 52. Przy katedrze poznańskiej ks. Jęsiek pracował od roku 1919, i brał żywy udział w życiu społecznem.

Lwów

NIESAMOWITE AWANTURY NA TERENIE FABRYCZNYM.

Przed kilku dniami w fabryce czekolady i cukrów „Franka" we Lwowie wybuchł strajk, kierowany przez czynniki komunistyczne, przyczem strajkujący zastosowali t. zw. okupację fabryki. Przygotowana do fabryakcji znaczna ilość owoców zaczęła ulegać zepsuciu, jednak strajkujący mimo interwencji inspektora pracy nie chcieli ich wydać i nie zgodzili się na zabezpeczenie ich przed zepsuciem. Dyrekcja fabryki, uważając (z uwagi na zachowanie się strajkujących), iż stosunek służbowy ze strajkującymi został z winy ich rozwiązany, usiłowała w dniu 27 bm. rano przy użyciu własnego personelu usunąć strajkujących z fabryki. Strajkujący stawili opór.

Wskutek wynikłych awantur i burd przybyłe organa policji zawezwały wszystkich do usunięcia się z fabryki. Po upływie wyznaczonego przez organa policji czasu, teren fabryki został opróżniony. Po opuszczeniu już fabryki przez policję jedna z robotnic Janina Kohut niespostrzeżona przez służbę fabryczną wślizgnęła się ponownie do fabryki i w rozstroju nerwowym wyskoczyła w celu samobójczym z okna pierwszego piętra, ulegając złamaniu nogi.

UJĘCIE MORDERCÓW POLICJANTA W ŻÓŁKWI.

Władze policyjne ujęły sprawców skrytobójczego mordu dokonanego przed kilku dniami na osobie posterunkowego PP. Jacyny w Żółkwi. Mordercy Kulikowieć i towarzysze zostali oddani do dyspozycji sędziego śledczego. Rozprawa odbędzie się w połowie października.

Zakopane

P. PREZYDENT RZPLITEJ I P. MARSZ. PIŁSUDSKI OBYWATELAMI HON. MIASTA.

W piątek 28 bm. wieczorem odbyło się w Zakopanem pierwsze posiedzenie nowoobranej rady miejskiej, na którem na wniosek zarządu miejskiego uchwalono jednomyślnie wysłać depesze hołdownicze do Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego i Marszałka Józefa Piłsudskiego z równoczesną prośbą o przyjęcie obywatelstwa honorowego. Wysłano również depesze hołdownicze do p. premjera i p. ministra Spraw Wewnętrznych z prośbą o opiekę nad uzdrowiskiem.

Kielce

KATASTROFA KOLEJOWA.

Na nowobudującej się linji kolejowej Kraków — Miechów pomiędzy Łuczycami a Baranówką wydarzyła się katastrofa kolejowa. Maszynista, prowadzący pociąg towarowy, najechał na stojący na torze wózek do rozwożenia kamieni, skutkiem czego dwa wagony spiętrzyły się doznając uszkodzeń. Hamulcowy Józef Pieczara doznał w czasie wypadku złamania nogi.

Siedlce

ECHA GŁOŚNEJ KATASTROFY AUTOBUSOWEJ.

Przed sądem okręgowym w Siedlcach toczył się proces przeciwko szoferowi Czesławowi Chylińskiemu, oskarżonemu o to, że w dniu 8 sierpnia rb., prowadzą autobus pasażerski spowodował pod Sadownem pow. węgrowskiego wielką katastrofę w której w nurtach rzeki zginęło 18 osób. Sąd skazał Chylińskiego na 2 lata i 6 miesięcy więzienia.

I Ty zostaniesz MILJONEREM jeśli kupisz los I klasy w słynnej z wielkich wygranych kolekturze L. TARGOWNIKA, 7152

Warszawa. Wierzbowa 7 (Plac Teatralny)

Ciągnienie od 18 do 23 października. Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotną pocztą. Konto P. K. O. Nr. 10241.

✝

W niedzielę, dnia 30 września 1934 r. o godz. 5.40 rano, zmarł nam nasz najukochańszy synek, braciszek i wnuczek, zaopatrzony św. Sakramentami ś. p.

Mieczysław Józef Rosner

w 10-tej wiośnie życia, uczeń 4 klasy S. P. Nr. 1 w Tczewie.

W smutku pogrążona

Rodzina

Msza św. odbędzie się w kościele św. Krzyża, dnia 3. X. 1934 o godz. 7 rano, poczem nastąpi pogrzeb z domu żałoby przy ul. Zamkowej Nr. 19. 7314

LICYTACJA.

Dnia 3 października 1934 o godz. 10-ej odbędzie się licytacja 12 wybrakowanych koni z 2 Bataljonu Strzelców.

Miejsce licytacji plac przy Straży Pożarnej w Tczewie.

Komendant Garnizonu
(—) Kruk-Śmigła, ppłk. dypl.

Zlec. nr. 456-9

Szkółki drzew Pomorskiej Izby Rolniczej w ŁYSOMICACH

poczta Lulkowo, powiat toruński.

Polecają do sadzenia jesiennego:

drzewka i krzewy owocowe, dobory amatorskie drzewek karłowych do sadzenia w małych ogródkach, wspaniale kwitnące bzy i krategusy pienne w koronach oraz wszelkiego rodzaju krzewy na żywopłoty. 7199

CENNIKI NA ŻĄDANIE BEPŁATNIE.

We wtorek, dnia 2 października rb.

Wielkie Swiniobicie

przy dźwiękach orkiestry 7304

Tel. 1890 **„Pod Lwem"** Marsz. Focha 7.

na które uprzejmie zaprasza

Cospodarz ZYGMUNT CYMMER Bydgoszcz

Uwaga: z dniem 1. X. kuchnia pod nowym zarządem znanego warszawskiego kuchmistrza.

Nr. Km. V. 1546-34 7300

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru V. Stefan Jaroszyński, urzędujący w Bydgoszczy, ul. Zduny nr. 1 na zasadzie art. 602 i nast. k. p. c. obwieszcza, że w dniu 5 października 1934 r. o godz. 13-tej odbędzie się przymusowa licytacja publiczna ruchomości, należących do Albina Stylo w Minikowie pow. Bydgoszcz, a składających się z 37 worków maku niemł. około 2 ctr. 265 ctr. jęczmienia, 10 ctr. gorczycy i 1173 ctr. żyta w ziarnie, które oszacowane zostaną w dniu przetargu, a które oglądać można w miejscu licytacji w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 29 września 1934 r.

(—) St. Jaroszyński, komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, ul. Zduny nr. 1.

7300 Zlec. nr. 329-8K

Km. II 1379-34

OBWIESZCZENIE.
o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru II. Franciszek Twardowski mający kancelarję w Bydgoszczy, ul. Pomorska Nr. 42 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 5 października 1934 r. o godz. 10 w Bydgoszczy, ul. Promenada nr. 69 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do firmy „Pasamon" w Bydgoszczy, składających się z kasy rej. „National", maszyny do pisania „Remington" i maszyny do liczenia „Dalton" oszacowanych na łączną sumę zł. 2300—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 29 września 1934 r.

(—) Twardowski, komornik.

Zlec. nr. 330-8K 7303

Syng. Km. 2036-34.

OBWIESZCZENIE.
o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru I-go Kazimjerz Tustanowski mający kancelarję w Bydgoszczy, ul. Dworcowa nr. 57 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3-go października 1934 r. o godz. 10,00 w Bydgoszczy, ul. Gdańska nr. 140,— odbędzie się pierwsza licytacja ruchomości, należących do Franciszka Schliepera składających się z mebli oszacowanych na łączną sumę zł. 6585,—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 29 września 1934 r.

(—) Tustanowski, komornik.

Zlec. nr. 332-8K 7302

Do Km. 1954-34 7307

OBWIESZCZENIE.

Przetarg ruchomości, wyznaczony na dzień 2 października 1934 r. należących do firmy Stanisław Janik w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 36, niniejszem odwołuje się.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. VII.

Sygn. Km. 2213-34

OBWIESZCZENIE.
o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru I-go Kazimjerz Tustanowski mający kancelarję w Bydgoszczy, ul. Dworcowa nr. 57 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3-go października 1934 r. o godzinie 10.30 w Bydgoszczy ul. Śniadeckich (w firmie Rawa) odbędzie się pierwsza licytacja ruchomości, należących do Marji Kockowej składających się z mebli oszacowanych na łączną sumę zł. 1080,—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 29 września 1934 r.

(—) Tustanowski, komornik.

Zlec. nr. 331-8K 7301

Do akt Km. Nr. 1025-34 7322

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wejherowie rewiru II urzędujący w m. Wejherowo przy ul. Br. Pierackiego nr. 10 obwieszcza, że na dzień 17 października 1934 r. został wyznaczony opis nieruchomego majątku Franciszka Macholla Wejherowo wykaz 746, położonego w Wejherowie, przy szosie Krokowskiej. W związku z powyższem, na zasadzie par. 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności.

Komornik (podpis nieczytelny).

7322

Wiary! Ufności! Nadziei!

Znamy i cenimy te piękne wezwania. Napełniają one serca otuchą. Ulegnijmy ich krzepiącej sile, gdy chodzi o nasz los. Możemy go sobie poprawić, wygrywając dużą sumę pieniędzy na loterji państwowej. Napiszcie pocztówkę, a natychmiast prześlemy Wam los do I-szej klasy nowej 31-ej ulepszonej loterji. Szczęście czeka u Waszych wrót. Nie odtrącajcie go! Piszcie do najszczęśliwszej kolektury:

A. WOLAŃSKA

Warszawa, Centrala, ul. Nowy-Świat 19.

Konto P. K. O. Nr. 7192.

Ciągnienie I-ej klasy 18 października r. b.

6924 Cena losu 1/1 zł. 40. 1/2 zł. 20. 1/4 zł. 10.

Od 1 października 1934 r.

atrakcyjny program jakiego jeszcze w Gdyni nie było.

Najlepsza para taneczna światowej sławy

Cecile et Piérre de Sarter

w swoich kreacjach tanecznych.

Urocza wiedenka ***Gerda Lassner***

oraz ***Halina Reé.***

Doborowa orkiestra

7 Happy Boys 7

Podwieczorki taneczne z pełnym propramem artystycznym w niedzielę i święta od godz. 5 popoł. do godz. 8 wieczorem. 7316

Zapraszam

najuprzejmiej do zwiedzenia mojego nowego składu

w Rynku 21

obok firmy Korzeniewski.

Skład przy ul. Pańskiej został z dniem dzisiejszym zamknięty.

Władysław Kulerski
Grudziądz.

7292

Ogórki kiszone w beczkach, konserwowane w puszkach

poleca wagonowo i w mniejszych ilościach

ANTONI PILIŃSKI

Fabryka octu winnego, musztardy i konserw

Bydgoszcz 7217

ZDROWIE — TO SKARB
ZIOŁA Dra BREYERA

które stosuje się w nast. chorobach:	Cena
Nr. 1. — w katarach piersiowych, kaszlach. astmie	2.80
Nr. 2. — w złej przemianie materji, reumatyźmie artretyźmie, chorobach skórnych, nieczystości cery	3.00
Nr. 3. — w chorobach żołądkowo-kiszkowych. żółtaczce	2.70
Nr. 4. — w chorobach nerwowych i przy ogólnem osłabieniu. Mogą zastąpić nerwowo chorym herbatę chińską	3 60
Nr. 6. — w blednicy i niedokrwistości	4.50
Nr. 7. — w chorobach nerkowych i pęcherzowych	3.20
Nr. 9. — przeczyszczające	1.50

7151

Do nabycia w oryginalnem opakowaniu w aptekach, składach aptecznych i drogerjach lub w wytwórni:

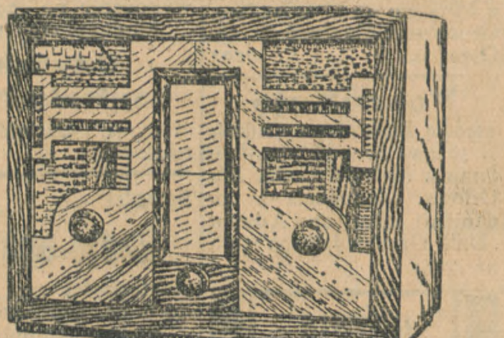
„POLHERBA" Kraków-Podgórze. - Skrytka Nr. 48/XX.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 3 października 1934 o godzinie 12-tej podpisany Komornik sprzeda w drodze licytacji za gotówkę ruchomości dłużnika właść. majątku Norwida Koerbera w Jankowicach pow. Grudziądz, mianowicie: 4 konie i dwie krowy dojne czarnobiałe, oszacowane na sumę 2800 zł, które można oglądać w czasie i miejscu wyżej podanym.

(—) Michał Dobrzański, komornik Sądu Grodzkiego rewiru II-go w Grudziądzu.

7299

RADJO NATAWIS GZ 136

? Co to jest „Natawis" G. Z. 136 ?

Więc przed kupnem odbiornika przekonaj się, jak gra, który posiadam stale na składzie i sprzedaję na dogodnych warunkach spłaty, a przy gotówce udzielam rabat.

B. WOJEWSKI, Wejherowo, ul. Sobieskiego, i **Gdynia,** ul. Starowiejska 26. (6995

Kafle

ogniotrwałe

cegię szamotową

po cenach konkurencyjnych poleca

M. Perkiewicz, Gdynia, ul. Morska 21. naprzeciw ekspedycji. Telefon 18-58.

7319

Lokal

z restauracją z małą salką, oraz 4-pokojowe mieszkanie do wynajęcia. Wejherowo, 3-go Maja 12. 7321

Składnica Szkła Okiennego i Listew wł. H. Balcerkiewicz Bydgoszcz Grodzka 9

LOSY

poleca Kolektura — skład cygar

Konstanty Rzanny

BYDGOSZCZ, Gdańska 25. Tel. 332

20.000 zł i inne większe wygrane są dowodem szczęśliwej ręki kolektora.

7121

OBWIESZCZENIE.

W tutejszym rejestrze handlowym nr. 31 wpisano dziś spółkę pod firmą „Młyn Parowy Brusy" spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Brusach, Umowę Spółki zawarto 23 lipca 1934.

Przedmiotem Spółki jest przemiał zboża i handel ziemiopłodami, handel sztucznemi nawozami i paszą oraz materjałami budowlanemi i opałowymi. Kapitał zakładowy wynosi 40.000 zł. Członkami zarządu są — Roman Stamm — Chojnice, Alojzy Pruszak — Krojanty.

Aleksandrowi Matuszewskiemu i Małgorzacie Szydlewskiej z Brus udzieliła Spółka Prokurę. Zarząd Spółki składa się z dwóch członków. Przy zaciąganiu zobowiązań do 5.000 zł. wystarczy podpis jednego członka zarządu lub jednego prokurenta, przy zaciąganiu zobowiązań ponad 5.000 zł. i składaniu świadczeń, winien podpisać 2 członków zarządu lub 1 członek zarządu i jeden prokurent. Każdy członek może mieć kilka udziałów.

Chojnice, dnia 29 sierpnia 1934 r.

7284 Sąd Grodzki.

Bielskie MATERJAŁY na ubrania męskie

najlepszej jakości guld. 10.50 mtr.

we materjały na płaszcze już nadeszły. Wywóz obecnie dozwolony.

Magazyn materjałów

Gdańsk, Holzmarkt 7, wysoki parter 6723

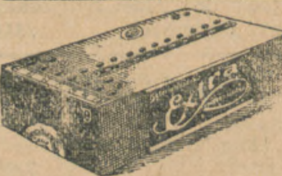
OBWIESZCZENIE.

W tutejszym rejestrze Spółdz. nr. 63 przy Warengenossenschaft Raiffeisenęerein" Spółdz. z o. o. w Lichowach zapisano dziś: Członkowie zarządu Dagobert Wyrsch z Granowa i Teofil Hoppe z Lichnów wystąpili z zarządu, a uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 3 maja 1933 wybrano w ich miejsce Bernarda Rarcke właściciela dóbr z Lichnów i Józefa Kuchenbeckera właśc. dóbr z Sławęcina.

Chojnice, dnia 26 marca 1934 r.

Sąd Grodzki.

7283

Stale na składzie

świeże baterje

Ceny obniżone.

Przekonaj się raz o jej jakości

B. Wojewski, Gdynia

Starowiejska 26.

Wejherowo, ul. Sobieskiego 2. 6499

Naprawę wszelkich MASZYN ROLNICZYCH

uskutecznia szybko i tan

Firma „PEDAB" w Toruniu,

ul. Koszarowa 15/17 (1842

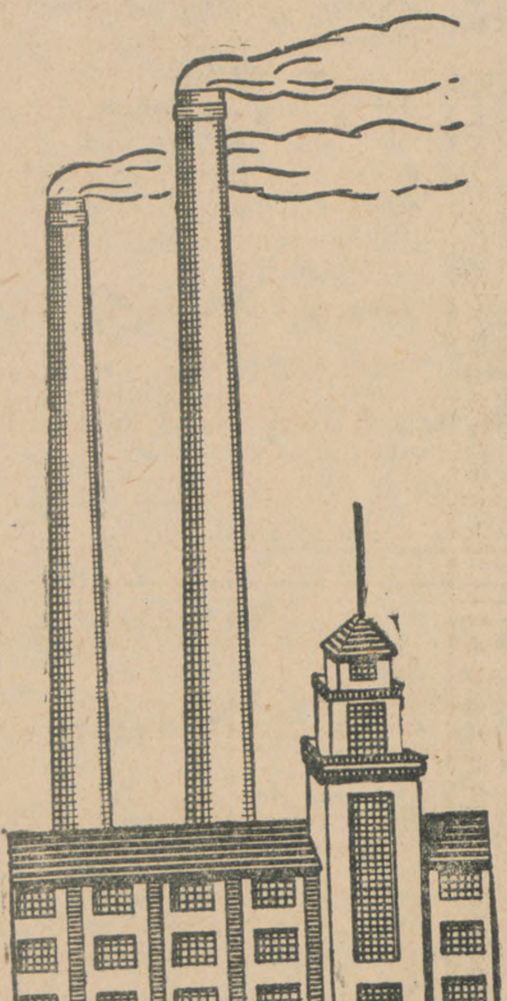
Ziemniaki

jadalne i fabr. oraz

marchew pastewną

kupuję w partjach wagonowych, oferty do „Dnia Pomorskiego" Toruń, pod nr. 6992.

BARWA-Kałamajski

Farbiarnia - Pralnia chemiczna

otwiera filje w BYDGOSZCZY

przy ul. Gdańskiej 27 (Plac Wolności)

dla przyjmowania rzeczy do farbowania i chemicznego czyszczenia

BARWA:

należy do największych tego rodzaju przedsiębiorstw w Polsce,
zatrudnia w sezonie około 350 pracowników,
posiada własne wypróbowane metody pracy,
używa najlepszych surowców,
liczy bardzo niskie ceny,
dba zawsze o pełne zadowolenie Klienta.

Wogóle:

BARWA postawioną jest organizacyjnie i fachowo na najwyższym poziomie, oddając swej Klienteli przy najniższych cenach najdoskonalszą pracę.

Kto raz korzystał z usług BARWY, pozostaje jej stałym Klientem.

7274

TORUŃ

Smaczne śniadania, obiady, kolacje, dobrze pielęgnowane napoje poleca

Śniadalnia Marjan Kopliński

Toruń, Szeroka 25. 5925

Zobacz „Kiermasz Światowy"

Toruń, St. Rynek 30. Tysiące artykułów za bezcen, każdy powinien widzieć kto dba o swą kieszeń. Oddziały Poznań, Toruń Gdynia

---

UWAGA!

FUTRA

Toruń, Nowy Rynek 11

Na nadchodzący sezon przerabiam oraz wykonuję fachowo ze skór własnych według najnowszych modeli paryskich po **cenach najniższych.** Zwiedzenie nie obowiązuje kupna. 6225

Sypialkę,

bufet, kredens oraz różne meble, dywany duże sprzedam okazyjnie tanio, Toruń, Bydgoska 62, II front. 7111

Ia ziemniaki

jadalne 400 ctr. na sprzedaż. Zamówienia przyjmuje: **Młyn Lubicki Sp. z o. o. Toruń, ul. Kopernika nr. 10.** 7198

NAUKA

gry na fortepianie, gry zespołowej akompanjowania do śpiewu

MARJA GRABE

nauczycielka muzyki z egzaminem państwowym'

Toruń, plac św. Katarzyny nr. 3. I. p. 7203

Mieszkanie

6-pokoj., komfortowe, służbowy, I. piętro, rozkład korytarzowy. Można przyjąć sublokatora. Toruń, Mickiewicza 87, portjer. 7273

Meble mahon.

stół orzech. rozciągany, szafa dębowa do sprzedania. Toruń, Mostowa 22, podw. I. piętro. 7274

Rozumowanie zdradzone" go męża:

— Teraz, gdy przekonałem się o zdradzie Jadwigi, nie wiem kogo zabić czy ją? czy siebie? ich dwoje? czy nas dwoje? czy mnie? czy nas troje?

BYDGOSZCZ

Dom

czynszowy z zabudowaniem fabrycznem, ogrodem w Nakle, sprzedam, wpłaty 10—12 tys. zł. Oferty „G. 500" do „Dnia Bydgoskiego" Bydgoszcz. 7311

Zakład fryzjerski

kupię. Oferty pod 800 do „Dnia Bydgoskiego" Bydgoszcz. 7190

LOSY

I. Klasy 31 Loterji Państwowej

już nadeszły i są do nabycia w szczęśliwej kolekturze

MARJI PIK, GRUDZIĄDZ, UL. LEGJONÓW 29

7295 i w subkolekturze **N. Napiątek,** Toruńska 14.

Restauracja

komplet. urządzenie, centrum miasta, okazyjnie na sprzedaż. Oferty pod „Zaraz" Biuro Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. 7305

Kontrola w każdem przedsiębiorstwie jest **„Polski Blok Kasowy".** Żądać ofertę w Drukarni Pawłowskiego w Bydgoszczy. 7308

GRUDZIĄDZ

Sprzedam

tanio wzorowe urządzenie sklepowe na skład wyrobów tytoniowych, galanterji, wzgl. papierów i art. piśmiennych. Oferty do „Dnia Grudziądzkiego". 7226

6-pokojowe

mieszkanie w willi z ogrodem zaraz do wynajęcia. Domke, Grudziądz Chełmińska 42. 7225

Sprzedam

7 osobową luksusową limuzynę „Buick" jak i 4 siedz. „Overland". Wł. Gardzielewski, Grudziądz, Książęca nr. 3. 7298

Okazja!

Salonik orzechowy z dużem lustrem 350 zł, sypialka 120 zł, garnitur koszykowy z biurkiem 40 zł sprzedam, Grudziądz, Chełmińska 58. Ossowski. 7293

Poszukuję

parcelę budowlaną wielkości 30 x 30 m. w pobliżu Witomina, Małego Kacka lub Orłowa. Zgłoszenia z podaniem ceny do Admin. „Dnia Grudziądzkiego" pod nr. 7294.

GDYNIA

Za długi

mojej żony Joanny Łapa z domu Adrych nie odpowiadam. Wiktor Łapa, Gdynia, Kilińskiego 12. 7183

Okazyjnie

sprzedaje w bardzo dobrym stanie maszyny do pisania, liczenia, broń i t. p., jak również **kupuje** takowe niezdolne do użytku. Zakład Mechaniczno-Reparacyjny, Jan Szynal, Gdynia, 10 Lutego 3, tel. 13-88. 7318

MEBLE

różnego rodzaju w solidnem wykonaniu po cenach konkurencyjnych poleca

Gdyńska Centrala Mebli

Gdynia, Starowiejska 40, telef. 26-25. 7127

Nowości! Tanio!

Radjo-aparaty

elektro-patefony i wszystko do radja. Laboratorjum. Ładowanie akumulatorów.

„UNIVERS"

Gdynia, Starowiejska 40, tel. 10-82, parter. 7130

Biurowe meble

urządzenia składowe i wszelkie prace stolarskie wykonuje w **własnych warsztatach w Gdyni** szybko, dobrze i najtaniej **Bydgoska Fabryka Mebli Biurowych-Gdynia,** ul. Władysława IV. 28. tel. 21-88. 6388

Pokój

z balkonem, komfortowy, słoneczny (bez mebli) dla inteligentnej osoby do wynajęcia od zaraz. Łazienka do dyspozycji. Wiadomość: Gdynia, Kamienna Góra „Opalanka" (3-piętrowa willa naprzeciw Klubu Obywatelskiego) mieszkanie 2, tel. 17-30. 7315

Szlachetne tynki

terazyt, terabona, felzytyn do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — biały, zielony, czarny, czerwony, żółty, serpentyna carara, stonnie lastricowe. Adres: „ELEWACJA" Gdynia, Abrahama 35. telefon 22-73. 7045

Poszukuję od zaraz doświadczonego

technika budowlanego

z kilkuletnią praktyką w przedsiębiorstwach prywatnych, dobrego organizatora robót, mogącego się wykazać poważnemi referencjami i **wykwalifikowanego**

podmistrza murarskiego

do poważnych robót budowlanych w Gdyni. Oferty pod 2281 do Administracji „Gazety Morskiej" Gdynia. 7320

JAK CIĘ WIDZĄ TAK CIĘ PISZĄ

Przed czyszczeniem **Po** czyszczeniu

Odzież splamioną i znoszoną czyści chemicznie i farbuje

BARWA - KAŁAMAJSKI

Filje: 6496
Gdynia, ul. 10 lutego 6
Toruń, ul. Szeroka 21
Inowrocław, ul. Król. Jadwigi 31.

Z samochodu została tylko kupa żelastwa. Cudem z katastrofy ocalały pasażer podnosi się z rowu i mówi do niemniej cudownie ocalonego szofera:

— Nie chcę wyzyskiwać pańskiego nieszczęścia i chociaż nie dojechałem nawet do połowy drogi, ma pan tu 50 złotych za kurs z Torunia do Grudziądza.

— O przepraszam — reklamuje szofer — umówiliśmy się do Grudziądza i spowrotem.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-łamowej . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . 1.00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł — w tekście . . . . . . 0.50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-łamowej . . . . . . 15 fen.
" " " " 4-łamowej . . . . . . 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . . 10 fen.
Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25. m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9)
Redaktor odpowiedzialny „Dnia Kujawskiego" Władysław Szydłowski Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiedz. za Tczew: Antoni Czerwiński Tczew, Kościuszki 1.

Za ogłoszenia odpowiada administracja.

Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:

w ekspedycji miejscowych agencyj . . . . 2.50 zł
z odnoszeniem do domu . . . . 3.80 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . 2.89 zł
pod opaską . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez poczte . . 2,32 gd przez gońca . . . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą . . . 4.— gd

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.